

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA

EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA MANAGEMENTU

Hodnocení infrastruktury hipoturismu ve Zlínském kraji

Evaluation of the Hipoturism Infrastructure in the Zlin Region

Student: Vendula Nesázalová

Vedoucí bakalářské práce: prof. RNDr. Arnošt Wahla, CSc.

Ostrava 2013

Zadání bakalářské práce

Student: **Vendula Nesázalová**

Studijní program: B6208 Ekonomika a management

Studijní obor: 6501R006 Ekonomika cestovního ruchu

Specializace: 02 Ekonomika cestovního ruchu

Téma: **Hodnocení infrastruktury hipoturismu ve Zlínském kraji**
Evaluation of the Hipoturism Infrastructure in the Zlin Region

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
 2. Vybraná terminologie hipoturismu
 3. Analýza hipoturismu ve Zlínském kraji
 4. Návrh projektu nové hipostezky
 5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce
Seznam příloh
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

- ANDRLOVÁ, Milena. *Na koni křížem krážem po Česku*. Praha: Fragment, 2008. ISBN 978-80-253-0569-0.
- KRUNTOVÁ, Marie. *Soubor cviků na zpevnění jezdeckého sedu*. Praha: MAC, 2011. ISBN 978-80-86783-45-1.
- POUROVÁ, Marie. *Marketing a management venkovského cestovního ruchu*. Praha: Vysoká škola cestovního ruchu a teritoriálních studií, 2010. ISBN 978-80-254-7787-8.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí bakalářské práce: **prof. RNDr. Arnošt Wahla**

Datum zadání: 23.11.2012

Datum odevzdání: 10.05.2013

Ing. Petra Horváthová, Ph.D.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

Prohlašuji, že jsem celou bakalářskou práci včetně příloh vypracovala samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a uvedla jsem všechny použité podklady a literaturu.

V Uherském Hradišti dne 10.5.2013

Nesákalová Vendula

podpis studenta

Poděkování

Na tomto místě bych velmi ráda poděkovala svému vedoucímu bakalářské práce, panu prof. RNDr. Arnoštu Wahlovi, CSc., za jeho cenné rady a připomínky. Mé díky patří také panu Antonínu Nevřivovi a ostatním majitelům jezdeckých zařízení, kteří mi poradili a zapojili se do řešení této práce. V poslední řadě chci poděkovat svým nejbližším a všem přátelům, kteří měli se mnou trpělivost a vyjádřili mi neocenitelnou podporu. Děkuji!

Obsah

1. ÚVOD	6
2. METODOLOGIE A CÍL PRÁCE	7
3. VSTUP DO TÉMATIKY	9
3.1. Venkovský cestovní ruch	9
3.2. Vymezení hipoturismu	11
4. VYMEZENÍ DESTINACE	15
4.1. Organizace podporující hipoturismus ve Zlínském kraji	16
5. SOUČASNÁ SITUACE HIPOTURISMU V KRAJI	18
5.1. Hodnocení infrastruktury hipoturismu	18
5.2. Terénní průzkum	37
6. TVORBA NÁVRHU NOVÉ JEZDECKÉ TRASY	43
6.1. Legislativní podmínky při vzniku nové jezdecké trasy	43
6.2. Financování nové jezdecké trasy	46
6.3. Přípravy v terénu	47
6.4. Doporučení vhodné oblasti	49
6.5. Terénní šetření	49
7. ZÁVĚR	53
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	55
SEZNAM ZKRATEK	57

1. ÚVOD

Bakalářská práce nese název „Hodnocení infrastruktury hipoturismu ve Zlínském kraji“, tudíž je zaměřena na téma jezdecké turistiky ve Zlínském kraji a konkrétně se zabývá aktuálním stavem její infrastruktury. Hipoturismus neboli jezdecká turistika je poměrně mladým druhem cestovního ruchu. V dřívějších dobách byl kůň znám pouze jako užité zvíře na venkovských statcích a jako dopravní prostředek před příchodem automobilů. Dnes je však hipoturismus odvětvím, které za posledních několik desítek let získalo na oblíbenosti a značně expandovalo. V dnešní době jízda na koni přináší spíše potěšení a soutěžní ambice, než užitek. Ale i přesto je okruh nadšenců tohoto typu cestovního ruchu poměrně úzký, poněvadž jezdecká turistika existuje ve stínu mnohem propagovanější cykloturistiky.

Téma jsem si vybrala záměrně z toho důvodu, že se v oblasti jezdecké turistiky taktéž pohybují, a proto mi je poměrně blízké. Stejně jako cílená destinace, jež disponuje kouzlem rozmanitosti.

První část bakalářské práce je věnována informacím o vlivu cestovního ruchu na krajinu a o typech šetrného turismu v České republice. Zahrnuje taktéž historii, význam a původ vzniku hipoturismu na našem území a dispozice Zlínského kraje pro tuto oblast cestovního ruchu. Dále se zabývá metodologií využitou při zpracování tématu v bakalářské práci. Konkrétně studiem elektronických a tištěných publikací, terénním výzkumem v rámci získávání informací pomocí dotazníku a rovněž rozhovorem poskytnutým jedním z majitelů jezdeckého zařízení a také správcem jednoho z jezdeckých okruhů v kraji.

V další, praktické části, bude nastíněno hodnocení infrastruktury hipoturismu. Hodnoceny byly hipostezky dle vybraných kritérií, jako například podle náročnosti, délky trasy nebo úrovně apod. Dále byl vybrán soubor jezdeckých zařízení v kraji a rovněž zhodnocen podle vytipovaných kritérií (např. právní forma, vybavenost areálu, cena ustájení aj.). Na hodnocení infrastruktury navazuje stručná kapitola o návrhu vytvoření nové jezdecké trasy. Tato obsahuje podmínky a předpoklady pro vznik hipostezky a doporučenou oblast pro její vytvoření v kraji.

2. METODOLOGIE A CÍL PRÁCE

Cílem bakalářské práce bylo **hodnocení infrastruktury hipoturismu** ve Zlínském kraji. K tomu účelu bylo vyvinuto úsilí v oblasti terénního šetření v rámci dostupných zdrojů v oblasti dané tematiky a taktéž snaha o osobní či písemné kontaktování adekvátních osob, které byly schopny se k tématice vyjádřit nebo potvrdit nabytá teoretická tvrzení z literárních pramenů.

V rámci hodnocení jezdeckých stezek byly využity dostupné **geografické, knižní a elektronické podklady**. Jejich studiem bylo vymezeno několik kritérií, dle nichž se hipostezky hodnotily. Následně jsem také vyhotovila mapu (viz. Příloha A) se zakreslením všech šesti jezdeckých okruhů jako podklad k prostorovému vyjádření ohledně jezdeckých tras. Součástí terénního šetření byla také **osobní návštěva** ranče Nevada, kde se uskutečnilo **interview** s panem Antonínem Nevřivou, majitelem ranče a provozovatelem zdejšího jezdeckého okruhu. Díky informacím získaným z rozhovoru byla práce rozšířena o souhrn povinností a předpokladů při správě jezdeckých stezek a také o ekonomické poznatky v rámci vedení jezdeckého zařízení. Za účelem získat informačně hodnotné odpovědi byly pokládány věcné a stručné otázky.

Při hodnocení jezdeckých zařízení, kam spadají stáje, ranče, jezdecké kluby a další komplexy, bylo využito především **knižních**, ale také **elektronických zdrojů**, jejichž studiem byla opět vybrána adekvátní kritéria, dle kterých lze zařízení v kraji hodnotit. Součástí výzkumu byla také **elektronická či osobní komunikace** s majiteli vybraných jezdeckých zařízení a potvrzení informací nabytých z dostupných knižních a elektronických zdrojů.

V části bakalářské práce zabývající se podmínkami a předpoklady teoretického návrhu jezdecké trasy byl proveden terénní průzkum v podobě **dotazníku** (viz. Příloha B), který obsahoval otázky týkající se preferencí respondentů v oblasti hipoturismu a zájmu o jezdecké stezky v kraji. Dotazník byl vyhotoven v **papírové a elektronické podobě**. Tištěný dotazník byl využit při veřejné jezdecké akci v Jankovicích s názvem „Hubertova jízda“, která se konala v měsíci listopadu roku 2012. Forma dotazníku byl souhrn striktně daných strukturovaných otázek s uzavřenými odpověďmi. Obecně závisí vypovídací schopnost průzkumu na vhodném vymezení okruhu respondentů. V tomto případě se okruh dotazovaných sestával z místních, ale také hostujících jezdců, mezi nimiž byli jak majitelé koní a stájí, tak rekreační jezdci využívající služeb různých jezdeckých zařízení v kraji.

Dotazník v elektronické podobě byl zveřejněn na internetu a rozeslán na servery týkající se jezdecké tematiky, jako například www.konicci.cz a jiné. Dále bylo součástí šetření v rámci podmínek dotování projektů v ČR kontaktování Ministerstva pro místní rozvoj (dále jen MMR) a Odboru řídicího orgánu Programu pro rozvoj venkova (dále jen PRV), odkud na dotazy odpovídaly Ing. Irena Andrýsková, specialistka MMR na fondy Evropské Unie, a Ing. Barbora Fousová z Oddělení strategie a implementace pro Osy III a IV programu PRV. Poskytnuté informace byly zpracovány v podkapitole o financování návrhu jezdecké trasy.

Výsledky všech šetření a jejich interpretace jsou uvedeny v následujících kapitolách a podkapitolách.

3. VSTUP DO TÉMATIKY

Cestovní ruch a jeho vliv na krajinu

Podle Páskové (2008, s. 60) „je rozmanitost a relativní zachovalost krajiny České republiky v cestovním ruchu komparativní výhodou naší země.“ To znamená, že oproti jiným zemím jsme schopni nabídnout opravdu širokou škálu krajinných scénérií a přírodních úkazů. Od nížinatých ploch, přes mokřady, bažiny a lesní porosty, až po horská panoramata se skalními reliéfy. Krajina jako taková je významným zdrojem pro cestovní ruch, a je také kapitálem v oblasti podnikání v této oblasti. Proto by měl cestovní ruch optimálně využívat environmentální zdroje, které představují klíčový element rozvoje cestovního ruchu, a také napomáhat k ochraně přírodního dědictví. Problém ovšem spočívá v tom, že je krajina jednou z nejvýznamnějších externalit trhu cestovního ruchu. Tím je myšlen fakt, že její cena nemůže být zahrnuta do celkové kalkulace produktů. Kvůli nedostatečné internalizaci hodnoty krajiny, neboli zahrnutí nákladů spojených s jejím užíváním do cen turistických produktů, dochází ke konzumaci krajiny cestovním ruchem.

Aby cestovní ruch přinášel spíše pozitivní efekty pro životní prostředí, musí být kvalifikovaně řízen, a to ve spolupráci všech aktérů v dané destinaci. Při splnění těchto podmínek můžeme mluvit o ekologicky šetrném turismu, neboli environmentálně příznivém typu cestovního ruchu.¹

3.1. Venkovský cestovní ruch

Mezi šetrné neboli „zelené formy“ cestovního ruchu patří také venkovský cestovní ruch, který spadá do tzv. **udržitelného cestovního ruchu**. Udržitelný cestovní ruch je typ cestovního ruchu s aktivní náplní, který respektuje a chrání okolní přírodu. Nebo také dle definice Ivana Ryndy, který ho označuje za „komplexní soubor strategií, které umožňují pomocí ekonomických nástrojů a technologií uspokojovat sociální potřeby lidí, a to materiální i duchovní, při plném respektování environmentálních limitů.“²

Příčiny vzniku venkovského cestovního ruchu v České republice

¹ PÁSKOVÁ, Martina. *Udržitelnost rozvoje cestovního ruchu*. Hradec Králové : Gaudeamus, 2008. ISBN 978-80-7041-658.

² STRANA ZELENÝCH. Ivan Rynda: *Udržitelný rozvoj, jeho ohrožení a kvalita života*. [online] Dostupné z <<http://rynda.zeleni.cz/2366/clanek/udrzitelny-rozvoj-jeho-ohrozeni-a-kvalita-zivota/>>. [cit. 2013-02-20]

Od roku 1949 se na venkově začala prosazovat idea združstevnění zemědělské výroby. Prosazování kolektivizace mělo za následek výrazné ekonomické dopady. Spousta zemědělců, tehdejších sedláků, přišla o svá rozsáhlá hospodářství a majetek.

Teprve v 70. letech 20. století dochází ve venkovských oblastech k rozvoji. Ke slovu se dostalo chataření a chalupaření, jako snaha o seberealizaci a útěk z průmyslových měst. K chataření lidé využívali volného bytového fondu, který na venkově zůstal po odchodu mladších generací do měst za prací v průmyslových odvětvích.

Až po roce 1989 dochází v České republice na venkově k výrazným změnám souvisejícím s restrukturalizací zemědělské výroby, doprovázené transformací zemědělských podniků potýkajících se s vymezováním vlastnických podílů stávajících členů, omezováním zemědělské prvovýroby a konečným snižováním počtu pracovníků. Útlumové programy v některých částech zemědělské výroby zároveň vyvolávají nutnost hledat **alternativní řešení**. Jednou z možných cest je perspektivní **rozvoj agroturismu**, do něhož kromě jiného spadá rovněž i **hipoturismus**, a ostatních forem venkovského cestovního ruchu. Na venkov se začalo pohlížet širší perspektivou, jako na místo k životu, na rekreační oblast, kulturní a přírodní prostor. Začala se brát v úvahu jeho sociální, ekologická, ale především ekonomická role pro místní obyvatele.

Přínosy venkovského cestovního ruchu

S rozvojem venkovského cestovního ruchu dochází ke **zvýšení povědomí o daném regionu**. A tím ke zvýšení jeho **konkurenceschopnosti** vzhledem k ostatním regionům. Podporuje zároveň drobné podnikání a umožňuje lidem na venkově využít zdejších omezených prostředků k vzájemné prosperitě. Výhodou tohoto typu turismu je decentralizace ubytování. Velká koncentrace hotelových ubytování není v zájmu ochrany přírody na venkově žádoucí. Díky tomu dochází k rozptýlení turistů na větší prostor a napomáhá odlehčení infrastruktury prostředí.³

Vedle venkovského cestovního ruchu stojí tzv. **ekoturismus**. Nachází se na stejné úrovni cestovního ruchu, avšak zakládá se na trochu odlišném principu působení. Ekoturismus jako takový zprostředkovává poznávání okolních přírodních krás, zejména národních parků, chráněných krajinných oblastí, přírodních rezervací a jiných atraktivit. A to bez totálního

³ POUROVÁ, Marie. *Marketing a management venkovského cestovního ruchu*. Praha: Vysoká škola cestovního ruchu a teritoriálních studií, 2010. ISBN 978-80-254-7787-8.

narušení člověkem. Významné jsou také jeho výchovné aspekty, které vedou k odpovědnosti a ohleduplnosti návštěvníků vůči přírodě.

Venkovský cestovní ruch na druhou stranu zahrnuje rekreační pobyty ve vesnickém osídlení, v chatových lokalitách, na samotách, ale především činnosti člověka jako účastníka cestovního ruchu a rozvoj krajiny jím způsobený.

3.2. Vymezení hipoturismu

Jak už název sám napovídá, počestěný výraz hipoturismus nebo hipoturistika je složeninou dvou základních kořenů slov, a to slov **hippos** a **turismus** (turizmus) či **turistika**. *Hippos*⁴, slovo řeckého původu, je označením pro koně. *Turismus (turizmus)*⁵ značí odvětví související s cestováním, a významem pro *turistiku*⁶ je souhrn činností souvisejících s aktivním pohybem a pobytem v přírodě. To znamená, že hipoturismus můžeme označit jako **aktivní cestování na koni v přírodě**. Důkazem toho je také překlad z jazyka anglického – *hipotourism*. Kde opět *hippos* značí koně a *tour*⁷ cestu nebo cestování.

Jak tvrdí Zelenka (2012, s. 246), „*hipoturismus, neboli jezdecký cestovní ruch, je forma cestovního ruchu, jejíž účastníci jsou motivováni vyjížděkami či vícedenním putováním na koních a odehrávající se nejčastěji v rámci pobytu na koňské farmě či horstelu.*“

Kořeny jezdecké turistiky spadají do období, kdy byl kůň znám především jako užité domácí zvíře chované k hospodářským účelům. A to především jako výpomoc v zemědělství - na polích; jako dopravní či přepravní prostředek v lesním hospodářství; později využíván pro zábavu při honitbách a jiných společenských akcích. Právě proto spadá hipoturismus svým původem do venkovského cestovního ruchu, odkud v podstatě vzešel a je také jeho subproduktem. Pro bližší specifikaci jej dle výkladových zdrojů dále členíme jako součást agroturismu, a samozřejmě také „zelenějšího“ ekoagroturismu, ve kterém nachází uplatnění jako prostředek k rekreačním vyjížděkám, a tím přispívá k přivýdělkům statkářů a zemědělců.

⁴ ABZ SLOVNÍK CIZÍCH SLOV. *Pojem hippos*. [online]

Dostupné z <<http://slovník-cizich-slov.abz.cz/web.php/slovo/hippos>>. [cit. 2013-02-27]

⁵ ABZ SLOVNÍK CIZÍCH SLOV. *Pojem turizmus*. [online]

Dostupné z <<http://slovník-cizich-slov.abz.cz/web.php/slovo/turizmus-turismus>>. [cit. 2013-02-27]

⁶ ABZ SLOVNÍK CIZÍCH SLOV. *Pojem turistika*. [online]

Dostupné z <<http://slovník-cizich-slov.abz.cz/web.php/slovo/turistika>>. [cit. 2013-02-27]

⁷ ABZ SLOVNÍK CIZÍCH SLOV. *Pojem tour*. [online]

Dostupné z <<http://slovník-cizich-slov.abz.cz/web.php/slovo/tour-tur>>. [cit. 2013-02-27]

Vyjížd'ky na koni jsou základem celé jezdecké turistiky. Tímto pojmem je myšlena jízda v terénu, která trvá zhruba jednu i více hodin, a při které je překonána vzdálenost až třiceti kilometrů, přičemž zde převažuje poznávací složka nad sportovně – technickou.

Za náročnější pohyb v terénu se považují **túry** či **putování na koni**. Což jsou zpravidla jedno až vícedenní pobyty v přírodě zahrnující absolvování delších vzdáleností. Náročné jsou fyzicky i psychicky jak pro jezdce, tak pro koně. Ale i přesto jsou velmi oblíbené a vyhledávané.⁸

Význam hipoturismu v České republice

Prvotnímu vzniku hipoturismu v České republice dal zrod občanského sdružení „Jezdecké stezky“, který se datuje na 12. dubna 2002. Toto sdružení milovníků koní započalo snahu o zmapování terénů v České republice. Dalo vzniknout metodice značení tras, po kterých by se jezdec se svým koněm mohl pohybovat bezpečně a bez zbytečných konfliktů, např. s myslivci a lesníky. Viditelný rozvoj hipoturismu v oblasti cestovního ruchu se však začal viditelně projevovat až od roku 2003, kdy v oblasti jihočeského kraje vznikl projekt „Turistika na koni“ pod záštitou Klubu českých turistů, díky němuž vešla jezdecká turistika do povědomí veřejnosti. Následně projektu využili také organizátoři koňských stezek i v jiných krajích a síť jezdeckých tras na celém území republiky se začala úspěšně rozrůstat. V republice je tak již několik tisíc kilometrů značených jezdeckých stezek a také stovky stanic pro přenocování jak koní, tak jezdců. Organizátory projektů týkajících se stezek mohou být různá občanská sdružení nebo také přímo kraj. Aktivitu a metodiku turistiky na koni na celostátní úrovni řídí Sekce turistiky na koni Klubu českých turistů. Projekty odboru se věnují vytváření systémů stezek a stanic, jejich synchronizací, ale také budováním úvazíšť či vzděláváním jezdecké veřejnosti. Další důležitou činností je rozvoj mezinárodní spolupráce, jak v oblasti předávání zkušeností a společné realizace projektů podporovaných Evropskou unií, tak propojováním stezek přes státní hranice.⁹

Význam hipoturismu pro naši zemi z pohledu cestovního ruchu je docela zásadní a je nutné využívat zdejšího potenciálu k jeho podpoře a dalšímu rozvoji. Stejně jako jiné země disponující bohatou přírodní rozmanitostí (příkladem Rakousko), i my bychom měli využít okolního prostředí k rozvoji šetrného druhu turismu jako je právě jezdecká turistika, která

⁸ HOLLÝ, Karol. *Jezdecká turistika*. Ostrava: Montanex, 2003. ISBN 80-7225-104-X.

⁹ ANDRLOVÁ, Milena. *Na koni křížem krážem po Česku*. Praha: Fragment, 2008. ISBN 978-80-253-0569-0.

nenarušuje rovnováhu v přírodě tolik, jako například známější a oblíbenější cykloturistika s nutností budování asfaltových ploch - cyklostezek.

Při rozvoji jezdecké turistiky je možné počítat také s rozvojem, již zmíněného, venkovského cestovního ruchu, který je důležitý zachovat jakožto historickou podstatu české země, a který je také v posledních několika desetiletích vyhledávanou atrakcí turistů z velkých měst a také cizinců.

Terminologie

Na začátek je vhodné vymezit si některé ze základních pojmů v oblasti hipoturismu, se kterými se budeme v průběhu práce setkávat. Pojmy se týkají jak obsahové části teoretické, tak praktické.

Jezdecká stezka je trasa určená pro pohyb jezdců na koni značená dle platných předpisů KČT směrovkami a rozcestníky. Síť tvoří páteřní stezka a na ni připojené stezky vedlejší, včetně jednotlivých odboček ke stanicím či napajedlům. Stezky jsou vedené po historických trasách nebo strategicky vytvořené tak, aby turistu provedly rozmanitým prostředím, kolem historických památek nebo přírodních útvarů.

Mapa jezdeckých stezek je grafické znázornění sítě oficiálních jezdeckých tras schválených Klubem českých turistů včetně seznamu jezdeckých zařízení, kontaktů na veterináře a kováře v okolí a jiných zajímavostí. V České republice jsou publikovány od roku 2005. Mají různá měřítká i formu. Některé tištěné vydání KČT jsou již v měřítku 1:50 000 doplněné řadou důležitých informací.

Úvaziště je dřevěné bidlo z masivního impregnovaného materiálu k průběžnému bezpečnému uvazování koně či k jeho přenocování. Umístění úvazišť by mělo být vždy u každého účelově využitelného objektu (stáje, restaurace, hradu aj.), ale také podél celé stezky u odpočívadel a napajedel. Typy úvazišť se dělí na *přímé* a *rohové*. Výška podpěrných kůlů se pohybuje v rozmezí 1-1,5 m. Povinná délka úvazných břevien není stanovena.

Ohrada slouží k dočasnému odstavení koně během vyjížďky nebo jako bezpečný prostor pro přenocování odsedlaného koně. Sestává se většinou z dřevěné kruhové či obdélníkové konstrukce kůlů a břevien. Výška podpěrných kůlů se opět pohybuje v rozmezí 1-1,5 m. Ideální průměr ohrad se pohybuje mezi 8 až 16 m. (Andrlová, 2008)

Napajedlo je trvale přístupné místo na stezce, které zajišťuje koním i jezdcům přístup k pitné vodě. Napajedlo stojí buď poblíž užitého objektu nebo samostatně v podobě nádrží či cisteren. Dostupná voda by měla být čistá a nezávadná.

Stanice hipoturistiky. V jezdecké turistice spočívá při táboření problém v péči o koně. Ne každý je totiž schopný přivyknout nestandardním podmínkám úvaziště někde v lese či na louce. Je také nutné zajistit koni bezpečné ustájení a krmivo. Proto vznikly podél tras tzv. *stanice hipoturistiky*.

Dle Andrlové (2008, s. 25), „*stanici hipoturistiky rozumíme místo, které nabízí přenocování a případné další služby pro jezdce i jeho koně.*“ Jinými slovy je to objekt zajišťující možnost ubytování a přenocování jak jezdci, tak jeho koni. Oficiální označení „stanice“ je výraz pro stáje, ranče, jízdárny a jiná zařízení, která se nacházejí v bezprostřední blízkosti hipostezky a jsou na ni napojeny buď přímo, nebo pomocí vedlejších větví trasy. Pro napojení stanice na stezku je důležité, aby se dané zařízení nacházelo ve směru trasy, a tudíž nenarušovalo její plynulý chod.

4. VYMEZENÍ DESTINACE

Obyčejně je destinace podle Palatkové (2006, s. 16) charakterizována jako „svazek různých služeb koncentrovaných v určitém místě nebo oblasti, které jsou poskytovány v návaznosti na potenciál cestovního ruchu (atraktivity) místa nebo oblasti. Atraktivita destinace tak představují podstatu destinace a hlavní motivační stimul návštěvnosti destinace.“

Destinací jako takovou je v tomto případě myšlen Zlínský kraj a jeho předpoklad pro hipoturismus. Za atraktivitu lze považovat okolní přírodu – lesy, louky, rybníky a jiné. Nebo také kulturní a historické památky, se kterými se účastníci hipoturismu mohou běžně setkat při putováních po hipostezkách.

Charakteristika a dispozice Zlínského kraje

Zlínský kraj vznikl 1. ledna 2000 na základě ústavního zákona č. 347 ze dne 3. prosince 1997. Sloučení okresů Zlín, Kroměříž a Uherské Hradiště, patřících ke kraji Jihomoravskému, a okresu Vsetín, jenž spadl do kraje Severomoravského, dalo vzniknout čtvrtému nejmenšímu kraji v České republice. Spolu s Olomouckým krajem tvoří region soudržnosti Střední Morava. Přes svou nevelkou rozlohu, 3 964 km², je však Zlínský kraj hustě zalidněn, 149,0 obyvatel/km², a dokáže vytěžit ze svých předností.

Český venkov všeobecně je bohatý na kulturu a místní dědictví. A nejinak nabízí turistům a jiným návštěvníkům široké spektrum historických a kulturních památek i venkov ve Zlínském kraji. Podle databáze Národního památkového ústavu se jen na území Zlínského kraje nacházejí **3 vesnické památkové zóny**, jež všechny spadají pod okres Vsetín (Kýchová, Velké Karlovice – Podřatě, Zděchov); **3 vesnické památkové rezervace** s celkově 22 objekty lidové architektury, z čehož je převážná většina tvořena venkovskými usedlostmi a bádami; a **13 národních kulturních památek**. Kromě jiného Zlínský kraj disponuje také přírodními krásami. A to **dvěma chráněnými krajinnými oblastmi** – Bílými Karpaty a částečně Beskydy; **38 oficiálními přírodními památkami**; **7 přírodními rezervacemi** a **jedním přírodním parkem** (Pívečkův lesopark ve Slavičíně).¹⁰

Charakter území je převážně členitý – z velké části je kopcovitý, tvořený pohořími a pahorkatinami. V části kraje se však táhnou také rovinaté úrodné oblasti, a to v povodí řeky Moravy. Konkrétně jsou to oblasti Hané na Kroměřížsku a Slovácka na Uherskohradištsku.

¹⁰ ZLÍNSKÝ KRAJ. *Encyklopedie kraje*. [online]

Dostupné z <<http://zlinsky.kraj.cz/encyklopedie/objekty1.phtml?id=49308&menu=&lng=>>. [cit. 2013-03-01]

Na severu kraje se táhnou Moravskoslezské Beskydy s nejvyšší horou Čertův mlýn tyčící se do výšky 1 206 m, na východě se naopak rozkládají Javorníky s nejvyšší horou Zlínského kraje Velkým Javorníkem (1 071 m). Směrem na jih se rozprostírá chráněná krajinná oblast Bílých Karpat, která patří do národní biosférické rezervace UNESCO, kde jsou vítaným turistickým cílem výšlapů na nejvyšší horu Velkou Javořinu o výšce 970 m, tvořící hranici se Slovenskem. Mezi nižší terény patří Vsetínská hornatina, Vizovická vrchovina či pahorkatiny Chřibů, které taktéž skýtají úchvatná panoramata krajiny Zlínského kraje. Na jihu kraje se rovněž rozkládá další rovinná oblast - říční nížina Dolnomoravského úvalu, která probíhá okresem Uherské Hradiště a dále pokračuje do Jihomoravského kraje. Jedná se o velmi úrodnou oblast tohoto území.¹¹

Jak je vidět, Zlínský kraj disponuje velmi rozličným spektrem krajinného charakteru. Pro svou členitost terénu a estetické dispozice krajiny je proto ideálním místem pro podporu a rozvoj jezdecké turistiky. K tomu je ovšem zapotřebí toto prostředí udržovat, aby si své kouzlo zachovalo i přes zvýšenou návštěvnost hipoturistů a jiných turistických nadšenců.

Zodpovědnost za údržbu jezdeckých stezek a jejich okolí mají v mnoha případech stále a další jezdecká zařízení, která se na území Zlínského kraje podél těchto tras nacházejí. A určitě jich není nedostatek. Zlínský kraj je totiž po kraji Jihočeském druhým nejfrekventovanějším krajem, co se hipoturistiky týče. Bohatá infrastruktura, stezkami počínaje a jezdeckými zařízeními konče, je toho jen důkazem. Příznivý vliv na podporu jezdecké turistiky potvrzuje také fakt, že ve Zlínském kraji hipoturismus funguje pod záštitou organizace Hyjé – koně Zlínského kraje, o. p. s., a taktéž je podporován Klubem českých turistů.

4.1. Organizace podporující hipoturismus ve Zlínském kraji

Pro rozvoj každé oblasti cestovního ruchu je důležité, aby měla vhodné zázemí v podobě jistých prospěšných organizací, které na veřejnosti vystupují v zájmu této oblasti a chrání její zájmy a preference. V hipoturismu tomu není jinak. Jak bylo uvedeno, na území Zlínského kraje podporuje zájmy jezdecké turistiky společnost Hyjé, která spolupracuje, kromě KČT, také s druhou významnou organizací, a tou je oblastní kancelář České jezdecké federace.

¹¹ ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. ČZSO: *Charakteristika kraje*. [online]
Dostupné z <http://www.czso.cz/xz/redakce.nsf/i/charakteristika_kraje>. [cit. 2013-03-01]

Hyjé – koně Zlínského kraje o. p. s.

Je obecně prospěšná společnost se sídlem v Kroměříži. Společnost se aktivně podílí na podpoře a rozvoji hipoturismu ve Zlínském kraji. Mimo to vytváří zázemí zdejší jezdecké turistice, vede informační systém o možnostech dotování a snaží se rozšiřovat povědomí o jezdeckých zařízeních, aby docházelo nejen k jejich plné využitelnosti a prosperitě, ale také k rozvoji cestovního ruchu v kraji.

Činnost společnosti zajišťují příspěvky jednotlivých zakladatelů a je vyvíjena snaha o získání dalších dotačních zdrojů. Na činnost finančně přispívá také samotný Zlínský kraj, který je partnerem o.p.s.

Kontakt: ¹²

Sídlo kanceláře: Postoupky 190, 767 01 Kroměříž
Telefon: + 420 733 739 502
E - mail: info@hyje.cz

Česká jezdecká federace – Zlínská oblast

Zlínská oblast ČJF je krajskou organizační jednotkou se sídlem v Hulíně, která spadá pod národní Českou jezdeckou federaci, o.s. Je nejmladší oblastí ze všech 11 oblastí v České republice. ČJF obecně je organizací zastřešující jezdecký sport v ČR a je také členem **Mezinárodní jezdecké federace a Českého olympijského výboru.** ¹³

Kontakt: ¹⁴

Zodpovědná kontaktní osoba: Marie Sehnalová, sekretář oblasti
Sídlo oblastní kanceláře: Dvořákova 312, 768 24 Hulín
Telefon: 573 351 066, + 420 732 728 017
E - mail: jkhana@centrum.cz

¹² HYJÉ – koně Zlínského kraje. *Kontakty společnosti*. [online]
Dostupné z <<http://www.hyje.cz/hyje/12344/>>. [cit. 2013-03-01]

¹³ HYJÉ – koně Zlínského kraje. *Zlínská oblast České jezdecké federace*. [online]
Dostupné z <<http://www.hyje.cz/sluzba/7702/zlinska-oblast-ceske-jezdecka-federace>>. [cit. 2013-03-01]

¹⁴ ČESKÁ JEZDECKÁ FEDERACE. ČJF: *Kontakty oblastních sekretariátů*. [online]
Dostupné z <<http://www.cjf.cz/kontakty-sekretariaty.aspx>>. [cit. 2013-03-01]

5. SOUČASNÁ SITUACE HIPOTURISMU V KRAJI

Zlínský kraj má v oblasti hipoturismu poměrně hustou infrastrukturu. Infrastrukturou je myšlena **sít' oficiálně uznaných a registrovaných stezek** u společnosti Hyjé – koně Zlínského kraje, o. p. s. (popř. ČJF) a také **jezdecká zařízení** (ranče, stáje, veřejné jízdárny a jiné komplexy), která jsou buď v bezprostřední blízkosti již existujících stezek, nebo se nacházejí na území kraje.

Co se týče jezdeckých okruhů, na území Zlínského kraje se k letošnímu roku 2013 nachází celkem **šest** oficiálně registrovaných jezdeckých stezek. Za to spočítat přesný počet jezdeckých zařízení by byl nadlidský výkon. Mnoho milovníků koní má totiž své soukromé stáje jen pro potěchu duše a svých blízkých, tudíž o nich není pomalu ani známo. Jiná naopak vznikají a následně brzy zanikají např. kvůli finančním problémům, nedostatku času, prostoru nebo zájmu. Existuje tedy mnoho aspektů, díky kterým přesný počet takových zařízení nelze zjistit. Proto budou v práci zmíněna pouze ta jezdecká zařízení, která jsou registrována u Hyjé – koně Zlínského kraje, a považují se za stěžejní zařízení, která poskytují služby v oblasti hipoturismu ve Zlínském kraji.

Registrovaných jezdeckých zařízení na území Zlínského kraje je v současné době **51** (viz. Příloha D). Jedná se o stáje, ranče a jiné komplexy, které nabízí ustájení koní, vyjížďky do okolí na koních zapůjčených, výcvik jezdců a popřípadě také ubytování či stravování.

5.1. Hodnocení infrastruktury hipoturismu

Jezdecké okruhy

Kritéria, dle kterých byly jezdecké okruhy hodnoceny, vyplynuly z již zmíněné studie geografických, knižních a elektronických zdrojů. Na jejich základě byl mezi hodnocená kritéria zahrnut:

1. terénní profil trasy (tzn. množství převýšení),
2. délka trasy,
3. náročnost trasy (vzhledem k profilu – nízká, středně obtížná, obtížná),
4. čas potřebný k jejímu překonání (v závislosti na délce),
5. barva jezdeckého okruhu (tzn. označení úrovně),
6. cenová kalkulace poskytnutých služeb v případě pobytu v jezdeckých zařízeních.

Součástí hodnocení jsou také stručné charakteristiky každého okruhu. Uveden je i provozovatel trasy nebo zařízení, pod které okruh spadá.

Co se týče hodnocení rozmístění hipostezek v kraji, je dle zakreslení (viz. Příloha A) jasné vidět, že se většina jezdeckých tras nachází na západě kraje při okresu Kroměříž. Jako příčinu toho bych uvedla zřejmě **zvýšenou hustotu jezdeckých zařízení** v této oblasti a tudíž **vyšší nároky na vznik hipostezek**.

(1) JEZDECKÝ OKRUH HRADISKO – ROŽNOV POD RADHOŠTĚM

Stručná charakteristika okruhu: Jezdecký okruh Hradisko je situován v samotném srdci Valašska, v bezprostřední blízkosti malebného města Rožnova pod Radhoštěm. Díky své poloze je tento okruh ideálním výchozím místem pro vycházky do okolí jak pěšky, tak na kole a nyní i na koni. V bezprostředním okolí jezdeckého okruhu je vedena také naučná stezka.¹⁵

Provozovatel okruhu: Za provoz a údržbu trasy zodpovídá komplex spadající pod společnost s názvem **Rožnovský jezdecký areál s.r.o.**, která zde poskytuje služby v oblasti hipoturistiky. Společnost je vedena u Krajského soudu v Ostravě pod spisovou značkou C 31895 a identifikačním číslem 278 56 941. Rožnovský jezdecký areál podniká v oblasti hipoturistiky jako jedno z mála jezdeckých zařízení ve formě společnosti s ručením omezeným. Jejím jediným jednatelem je pan Ing. Jiří Částečka, který do společnosti vložil **základní kapitál ve výši 200 000,- Kč**.¹⁶

- 1. Terénní profil trasy:** Okruh je veden převážně lesní cestou, dále pokračuje po panelové cestě k řece Bečvě v Rožnově pod Radhoštěm. Tam navazuje na louky podél zdejšího lesa, které pokračují až k opětovnému napojení na zpevněnou cestu vedoucí k penzionu Hradisko, záchytnému místu celého okruhu, který je součástí komplexu Dvůr na Hradisku. Dvůr získal své jméno díky zřícenině hradu Rožnov, která se nachází poblíž komplexu, a která může být též zastávkou při putování na koni po této stezce, včetně menší rozhledny ve výšce 570 m nacházející se u zříceniny.
- 2. Délka trasy:** Celková délka trasy je přibližně 3 km, s výchozím i konečným bodem u penzionu. Patří tedy, dle mého, mezi ony kratší vyjížďkové okruhy.

¹⁵ HYJÉ – koně Zlínského kraje. *Jezdecký okruh Hradisko (Rožnov pod Radhoštěm)*. [online] Dostupné z <<http://www.hyje.cz/trasa/513/jezdecky-okruh-hradisko-roznov-pod-radhostem>>. [cit. 2013-03-10]

¹⁶ MINISTERSTVO SPRÁVEDLNOSTI. *Obchodní rejstřík*. [online] Dostupné z <<http://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik>>. [cit. 2013-03-10]

3. **Náročnost trasy:** Z hlediska náročnosti bych okruh hodnotila jako vhodný především pro začátečníky, jelikož není nijak zvlášť náročný na zdatnost jezdce. A to z toho důvodu, že je veden především po rovinném terénu, kde jsou převýšení terénu minimální až zanedbatelné.
4. **Časová náročnost:** Vzhledem k poměrně krátké délce trasy nepovažuji okruh za nijak zvlášť časově náročný. Čas potřebný k jeho překonání je asi hodina klidné koňské chůze.
5. **Barva okruhu:** Žlutá – tzn. stezka na regionální a místní úrovni.
6. **Cenová kalkulace služeb:** Komplex Dvora na Hradisku zajišťuje jak ubytování a stravování pro jezdce, tak ustájení pro koně. Dále je zde možnost vypůjčení místních koní na vyjížďky pro děti i dospělé či zaplacení základního jezdeckého výcviku.

Kalkulace zahrnuje víkendový pobyt na penzionu s klasickým ubytovacím scénářem, tzn. pátečním nástupem v odpoledních hodinách a nedělním dopoledním odjezdem.¹⁷

ubytování (2 noci)	-	880,- Kč/ osoba/ pobyt
stravování (plná penze)	-	460,- Kč/ osoba/ pobyt
ustájení (včetně krmení)	-	400,- Kč/ kůň/ pobyt

Celková cena: **1 740,- Kč/ osoba/ pobyt**

Další poskytované služby:

vypůjčení místního koně do terénu	-	350,- Kč/ 60 min.
základní výcvik na jízdárně	-	350,- Kč/ 45 min.
základní výcvik pro děti	-	250,- Kč/ 30 min.

(2) JEZDECKÝ OKRUH KORYČANY

Stručná charakteristika okruhu: Okruh je veden kolem místního hipocentra Koryčany. Hipocentrum se nachází mimo hlavní ruch města, tudíž je obklopeno čistě jen přírodou – loukami a pastvinami v okolí lesů Přírodního parku Chřiby. Terén láká nejen k pěší turistice a cykloturismu, ale také k hipoturistice. A právě pro zájemce o tento druh vyžití zde byla vyznačena hipostezka, jejímž zázemím a výchozím bodem se stalo právě hipocentrum.¹⁸

Provozovatel okruhu: Provozovatelem a správcem okruhu je zdejší **hipocentrum Koryčany, v.o.s.** zabývající se mimo poskytování hipoturistických služeb, rovněž léčbou

¹⁷ Penzion HRADISKO. *Ceník služeb*. [online] Dostupné z <<http://www.hradisko.cz/cenik/>>. [cit. 2013-03-10]

¹⁸ HYJÉ – koně Zlínského kraje. *Jezdecký okruh Koryčany*. [online] Dostupné z <<http://www.hyje.cz/trasa/519/jezdecky-okruh-korycany>>. [cit. 2013-03-10]

a pomocí tělesně a duševně handicapovaným osobám, především dětem. Centrum je vedeno u Krajského soudu v Brně pod spisovou značkou AXXXI 404 a identifikačním číslem 181 88 869. Jako **veřejná obchodní společnost** bylo založeno společníky panem Ivanem Milkinem a panem Milanem Dolínkem. Počáteční vklady v této právní formě **nebyly povinné**. Nynějším prokuristou hipocentra Koryčany je paní PaedDr. Stela Dolínková, při čemž jako společník zůstává pan Milan Dolínek.¹⁹

- 1. Terénní profil trasy:** Trasa vychází z již zmíněného hipocentra po zpevněné cestě až na hranici lesa, kde jezdce čeká mírné stoupání po svahovitém terénu stezky. Výškový profil stoupání ovšem nepřesahuje převýšení 150 metrů, tudíž je svahovitost terénu zanedbatelná. Nadále okruh pokračuje již převážně po okolních rovinatých polích a travnatých plochách pastvin a luk.
- 2. Délka trasy:** Celková délka trasy základního okruhu je přibližně 6,5 kilometrů. V případě rozšíření vyjíždky o zajímavé zastávky v okolí trasy, jakou je například zřícenina hradu Cimburk, který leží uprostřed chříbských lesů, se délka samozřejmě prodlouží.
- 3. Náročnost trasy:** Vzhledem k profilu trasy bych její náročnost zhodnotila opět spíše jako nižší, protože je okruh veden poměrně lehkým terénem. A je tudíž ideální trasou pro zaučení začínajících jezdců, kteří si musí na nezvyklý pohyb koně přivyknout, což by bylo v kopcovitém terénu obtížné.
- 4. Časová náročnost:** Vzhledem k tomu, že okruh patří mezi kratší trasy, lze jej klidnou koňskou chůzí překonat přibližně za dvě hodiny. Při nadstavení trasy o zajímavé památky se vyjíždka prodlouží asi o hodinu.
- 5. Barva okruhu:** Modrá – tzn. vedlejší větve hlavních tranzitů (severojižního a západovýchodního).
- 6. Cenová kalkulace služeb:** Hipocentrum Koryčany patří k jednomu z nejuznávanějších center hiporehabilitace v České republice. Areál nabízí zázemí především organizovaným skupinám při letních táborech apod., ale nejen těm. K dispozici je zde několik vybavených pokojů k ubytování, stravování zajištěné v místní jídelně, stáje, velká i malá krytá jízdná a možnost zapůjčení výstroje či koně.

¹⁹ MINISTERSTVO SPRÁVEDLNOSTI. *Obchodní rejstřík*. [online]
Dostupné z <<http://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik>>. [cit. 2013-03-10]

Kalkulace zahrnuje opět víkendový pobyt v areálu hipocentra s klasickým ubytovacím scénářem (páteční nástup v odpoledních hodinách – nedělní dopolední odjezd).

ubytování (2 noci)	-	480,- Kč/ osoba/ pobyt
stravování (polopenze)	-	300,- Kč/ osoba/ pobyt
ustájení (včetně krmení)	-	400,- Kč/ kůň/ pobyt

Celková cena: **1 180,- Kč/ osoba/ pobyt**

Další poskytované služby: ²⁰

celodenní vyjížďka (s průvodcem)	-	1 750,- Kč/ den.
základní výcvik na jízdárně	-	270,- Kč/ 60 min.

(3) TRASY MAS HŘÍBĚCÍ HORY A MAS PARTNERSTVÍ MOŠTĚNKA

Hipostezky na území Hřiběcíh hor a Moštěnky byly vybudovány díky projektu spolupráce „Po formanských stezkách – křížem krážem Moštěnkou a Hřiběcími horami.“ Projekt byl financován za podpory Evropské Unie z Programu rozvoje venkova LEADER. Obě stezky na sebe vzájemně navazují a se svými 230 km je tato trasa nejdelší na Moravě.²¹

- **Stezka MAS Hřiběcí hory**

Stručná charakteristika okruhu: Na území Hřiběcíh hor prochází hipostezka o délce 155 km katastrům 22 obcí. Hlavní páteřní trasa začíná v Těšánkách a vede přes obce Lebedov, Litenčice, Prasklice, Uhřice, Dřínov a Zborovice zpět do Těšánek. Dále je stezka vedena k obcím vedlejšími větvemi, kterými je celý komplex tras kompletně propojen – a těmi jsou Hoštice, Morkovice - Slížany a Troubky. Stezka pojí na trase turisticky zajímavá místa regionu, jako jsou například zámek Litenčice, rozhledna a replika vodního mlýna v Těšánkách nebo Národní přírodní památka Křéby.

Provozovatel okruhu: Za provoz a údržbu hipostezky zodpovídá **Místní akční skupina** (dále jen MAS) **Hřiběcí hory, o.s.** a také **Jezdecká stáj Galatík Těšánky**. MAS Hřiběcí hory fungující jako **občanské sdružení** s identifikačním číslem 270 02 594, vzniklo roku 2005 za účelem získávání dotací z Evropských fondů a dotování projektů v oblasti zdejšího turismu, jako například již zmíněného projektu Po formanských stezkách křížem krážem.²²

²⁰ HIPOCENTRUM KORYČANY. *Ceník služeb*. [online]

Dostupné z <<http://jezdecketabory.hipo.cz/jezdecky-kurz-jiste-kdykoliv>>. [cit. 2013-03-10]

²¹ HYJÉ – koně Zlínského kraje. *Po formanských stezkách křížem krážem Moštěnkou a Hřiběcími horami*. [online] Dostupné z <<http://www.hyje.cz/trasa/557/>>. [cit. 2013-03-10]

²² MAS HŘÍBĚCÍ HORY. *Základní informace*. [online]

Dostupné z <<http://hribecihory.cz/index.php/zakladni-informace>>. [cit. 2013-03-10]

Předsedou sdružení je pan Ing. Petr Galatík, který je současně majitelem Jezdecké stáje Galatík Těšánky, jenž je součástí rekreačního dvoru společnosti **Grunt Těšánky, s.r.o.** Tato společnost po finanční stránce zaštiťuje zdejší jezdeckou turistiku. Je vedena u Krajského soudu v Brně pod spisovou značkou C 65054 a identifikačním číslem 291 98 721. **Základní vložený kapitál** jednatelem byl ve výši **200 000,- Kč**.²³

- 1. Terénní profil trasy:** Trasa vede převážně po polních a lesních cestách, které byly původně formanskými stezkami. Počátek trasy začíná v Jezdecké stáji Galatík v Těšánkách, a poté pokračuje polní cestou k obcím Troubky, Morkovice a poté strměji k Hošticím. Dále trasa pokračuje mírným klesáním přes zdejší les až k obci Uhřice, odsud částečně po zpevněných a částečně polních cestách skrz Prasklice až k Litenčicím. Konečnou stanicí je opět Stáj Galatík, nebo se lze skrz modrou spojkou napojit na Okruh Koryčany.
- 2. Délka trasy:** Celková délka trasy skrz Hříběcí hory je necelých 155 kilometrů. Svou vzdáleností patří mezi nejdelší hipostezky v České republice vhodné k vícedennímu putování.
- 3. Náročnost trasy:** Co se týče náročnosti z pohledu terénního profilu lze stezku, dle mého názoru, již označit za středně obtížnou. Na trase se vyskytuje poměrné stoupání v okolí obcí Morkovice a Hoštice, které může méně zdatným jezdcům dělat problémy.
- 4. Časová náročnost:** V rámci doby potřebné k překonání celé trasy nelze určit přesné časové rozmezí. Jak již bylo uvedeno výše, trasa je vhodná pro vícedenní putování, jehož rychlost a doba strávená v sedle závisí na zdatnosti a preferencích jednotlivých jezdců. Z tohoto pohledu mohu stezku zhodnotit „pouze“ jako velmi časově náročnou.
- 5. Barva okruhu:** Vzhledem k tomu, že se trasa rozkládá na velkém území, zahrnuje prostorově všechny úrovně stezek. Jak zelenou a žlutou, definující místní či regionální stezku, tak modrou a červenou, označující vedlejší a hlavní tranzit páteřních stezek.
- 6. Cenová kalkulace služeb:** S opětovným přihlédnutím na délku stezky se na trase nachází hned několik jezdeckých zařízení. Na trase je zapojeno 11 jezdeckých stájí, které nabízející jezdecký výcvik, ustájení koní, ubytování nebo sportovní a rekreační aktivity.

²³ MINISTERSTVO SPRÁVEDLNOSTI. *Obchodní rejstřík*. [online]
Dostupné z <<http://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik>>. [cit. 2013-03-10]

Pro zjednodušení kalkulace byla vybrána tři jezdecká zařízení na trase a srovnána pouze cena požadovaná za jednodenní ustájení a případné doprovodné služby, a to z toho důvodu, že se jedná převážně o „jezdecké kluby“, které nenabízejí ubytování ani stravování hostů.

Zařízení	Cena za ustájení/ den	Vypůjčení koně do terénu/ 60 min.
Jezdecký klub Alima Soběsuky, 768 02 Zdounky	od 100,- Kč	300,- Kč
Jezdecký klub Paráda Skržice 37, 768 02 Zdounky	300,- Kč	250,- Kč
Hipocentrum Koryčany Zámecká 432, 768 02 Zdounky	200,- Kč	cca 250,- Kč

Tab. 4.1.1. *Ceník²⁴ poskytovaných služeb vybraných jezdeckých zařízení. (zpracování vlastní)*

- **Stezka MAS Partnerství Moštěnka**

Stručná charakteristika okruhu: Na trasu skrz Hřibecí hory navazuje, již zmíněná, hipostezka na území Moštěnky, která prochází katastrem 25 obcí. Hlavní páteřní trasa začíná v Kyselovicích a vede přes Bochoř, Dřevohostice až k Hostýnským vrchům. Hipostezka je vedena okolo turisticky zajímavých míst, jako jsou zámek Dřevohostice, Kocanda u Beňova, hrádek Kasařov u Prusinovic nebo Rezervace lidových staveb Rymice.²⁵

Provozovatel okruhu: Správcem této trasy je **MAS - Partnerství Moštěnka, o.s.** Stejně jako předešlá akční skupina i MAS – Partnerství Moštěnka funguje jako občanské sdružení (IČO: 270 17 010). Předsedou sdružení je pan Tomáš Šulák²⁶, který je současně předsedou správní rady obecně prospěšné společnosti **SMARV, o.p.s.** (Středomoravské agentury rozvoje venkova, IČO: 282 79 069), která zabývá zprostředkováním dotací a řízením projektů pro místní akční skupiny.

1. Terénní profil trasy: Profil trasy vedoucí územím Moštěnky ve srovnání s profilem stezky MAS v Hřibecích horách nezahrnuje tolik náročných úseků. Hlavní trasa je vedena převážně po zpevněném či dokonce asfaltovém povrchu skrz zúčastněné obce. Stezka začíná ve městě Kyselovice, odkud trasa vede po silnici a dále travnaté polní cestě k obci

²⁴ HYJÉ – koně Zlínského kraje. *Neprodejná informační brožura společnosti: Na koni Zlínským krajem.* Zlín: Zlínský kraj za podpory EU a MMR, 2007.

²⁵ HYJÉ – koně Zlínského kraje. *Po formanských stezkách křížem krážem: trasa MAS Partnerství Moštěnka.* [online] Dostupné z <<http://www.hyje.cz/trasa/117/>>. [cit. 2013-03-10]

²⁶ MAS HŘÍBECÍ HORY. *Základní informace.* [online] Dostupné z <<http://mas-mostenka.cz/index.php?menu=21>>. [cit. 2013-03-10]

Bochoř. Těsně před obcí je nutno přejít železniční trať. Dále se pokračuje kolem zdejšího lesa ke kamenité cestě k obci Horní Moštěnice. Cesty jsou převážně polní či kamenitého rázu, což může ovlivnit tempo jízdy, na druhou stranu se během celé trasy nepřekonávají žádné výrazné výškové rozdíly (oproti Hříběcím horám). Trasa se stáčí do lesa a poté skrz mělký brod do kopce k Radkově Lhotě, kde se nachází první větší odpočívadlo a končí hlavní páteční červená trasa.

Kratší zelený okruh, v převážně rovinnatých podmínkách, se nachází v obcích Lišná a Dřevohostice, kam se lze dostat přes žlutou spojku vedoucí přes Domažlice po asfaltové cestě. Dále kolem obce Prusinovice, kde je veden okruh pro pokročilé jezdce skrz lesní remízky a který dále stoupá k obci Dřevohostice.

2. **Délka trasy:** Celková délka trasy a přilehlých okruhů na území Moštěnky je 75 kilometrů. Svou vzdáleností patří opět mezi hipostezky vhodné k vícedennímu putování.
3. **Náročnost trasy:** Náročnost trasy závisí na výběru okruhu. Větší část červené trasy je nenáročného rázu vhodného i pro nezkušené jezdce. Co se týče spojek a menších okruhů, ty bych označila jako středně obtížné až obtížné, vhodné již pro zdatnější jezdce.
4. **Časová náročnost:** Časová náročnost se opět hůře definuje stejně jako v Hříběcích horách. Menší okruhy lze překonat v rozmezí dvou až tří hodin, delší úseky mohou zabrat i několik dní, protože se opět jedná o vícedenní putování.
5. **Barva okruhu:** Trasa opět zahrnuje všechny barevné úrovně stezek.
6. **Cenová kalkulace služeb:** Do trasy této stezky se zapojilo 12 jezdeckých zařízení, která rovněž nabízejí pouze ustájení včetně jezdeckého výcviku koní i jezdců.

V rámci kalkulace budou využity informace poskytnuté Jezdeckým klubem v Radkově Lhotě, který je jednou z možných zastávek na trase. Jelikož areál neposkytuje stravování, bude kalkulace zahrnovat pouze víkendový pobyt (pátek – neděle) s ustájením vlastního koně.²⁷

ubytování (2 noci)	-	300,- Kč/ osoba/ pobyt
ustájení (včetně krmení)	-	240,- Kč/ kůň/ pobyt

Celková cena bez stravy: 540,- Kč/ osoba/ pobyt

²⁷ JEZDECKÝ KLUB, o.s. RADKOVA LHOTA. *Ceník služeb*. [online]
Dostupné z <<http://www.jkosrl.wbs.cz/SLUZBY-A-CENIKY.html>>. [cit. 2013-03-10]

Další poskytované služby:

vypůjčení místního koně do terénu	-	300,- Kč/ 60 min.
túra v sedle s průvodcem	-	900,- Kč/ 6 hod.
základní výcvik na jízdárně	-	250,- Kč/ 60 min.

(4) JEZDECKÝ OKRUH VALAŠSKO

Stručná charakteristika okruhu: Hipostezka prochází okolím města Velké Karlovice. Trasa umožňuje výhled z hřebene Vsetínských vrchů na panorama Javorníků a na území Chráněné krajinné oblasti Beskydy a Ptačí oblasti Horní Vsacko. Proto zde platí určitá omezení daná zákonem č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny, jako například zákaz rozdělování ohně mimo vyznačená místa apod.²⁸

Provozovatel okruhu: Za správu okruhu je zodpovědné agrocentrum **Dvůr U Kříža**, které zajišťuje ubytování s vlastní kuchyňkou a vyjížděky na koních do okolní přírody. Areál prošel v letech 2008 – 2010 rekonstrukcí v rámci dotační podpory Evropských fondů z ROP NUTS II Střední Moravy, kdy byly v areálu přistaveny mobilní boxy pro koně, nové ohrady a část stájového prostoru přebudována na ubytovací zázemí pro hosty. Celková výše dotace z fondů byla **2 421 954,- Kč** v rámci rozvoje infrastruktury hipoturismu v okrese Vsetín.²⁹ Žadatelem byl pan **Vladimír Křemek** (IČO: 683 27 218), zemědělský podnikatel – fyzická osoba nezapsaná v obchodním rejstříku.

- 1. Terénní profil trasy:** Stezka je vedena výhradně lesy a loukami po částečně zpevněných i nezpevněných cestách v nadmořské výšce 500 až 900 m. n. m. Výchozím bodem je Dvůr U Kříža, odkud trasa mírně stoupá až k vrcholu Kyčera. Poté se táhne po hřebenu lesa a nakonec klesá k Pluskovci. V některých úsecích je také vedena souběžně s cykloturistickou a pěší stezkou. Zpět se stáčí nejprve po asfaltové cestě, kde je nutné brát ohled na motorová vozidla, a později pokračuje přes louku opět ke Dvoru U Kříža.
- 2. Délka trasy:** Okruh má přibližně 14 kilometrů, tudíž bych ho zařadila mezi středně dlouhé jezdecké trasy.
- 3. Náročnost trasy:** Trasu bych zhodnotila jako ideální pro začínající jezdce. Nachází se sice v poměrně vysoké nadmořské výšce, ale převýšení jsou zde plynulá, takže se jezdců

²⁸ HYJÉ – koně Zlínského kraje. *Jezdecký okruh Valašsko*. [online]
Dostupné z <<http://www.hyje.cz/trasa/247/jezdecky-okruh-valassko-beskydy>>. [cit. 2013-03-10]

²⁹ FONDY EU. *Projekt Agrocentra Dvůr U Kříža*. [online]
Dostupné z <<http://www.fondyeu.eu/podporeny-projekt/37198-agrocentrum-dvur-u-kriza>>. [cit. 2013-03-15]

nesetkají se strmým zdoláváním kopců. Ovšem nedoporučuje se minimálně dva dny po jarním tání či vydatném dešti překonávat úsek Javorníček v CHKO Beskydy z důvodu nadměrného poškozování nezpevněného povrchu lesních cest.

4. **Časová náročnost:** Vzhledem k tomu, že okruh patří již mezi středně dlouhé trasy, a je nutné tomu přizpůsobit tempo, zabere překonání celého okruhu přibližně tři hodiny klidnější koňské chůze.
5. **Barva okruhu:** Modrá – tzn. vedlejší větve hlavních tranzitů (severojižního a západovýchodního).
6. **Cenová kalkulace služeb:** Kalkulace zahrnuje opět víkendový pobyt v areálu agrocentra s klasickým ubytovacím scénářem (páteční nástup v odpoledních hodinách – nedělní dopolední odjezd).³⁰

ubytování (2 noci)	-	800,- Kč/ osoba/ pobyt
stravování	-	vlastní
ustájení (včetně krmení)	-	220,- Kč/ kůň/ pobyt

Celková cena: 1 020,- Kč/ osoba/ pobyt

(5) JEZDECKÝ OKRUH ZLÍNSKO

Stručná charakteristika okruhu: Zlínská hipostezka prochází atraktivní panoramou Vizovických vrchů. Je tvořena dvěma okruhy – velkým a malým, které na sebe plynule navazují.³¹

• Velký okruh

Provozovatel okruhu: Správcem trasy je starosta obce Vysoké Pole pan **Josef Zicha**.

1. **Terénní profil trasy:** Trasa začíná u informačního dvora ve Vysokém Poli, odkud po zpevněné cestě pokračuje do mírného kopce skrz zdejší pole a následně klesá k lesu. Lesem trasa střídavě stoupá a klesá, v části úseku kopíruje cyklotrasu. Po strmém překonání vrcholu Klášťov následuje přibližně 700m opětovného klesání. Poslední úsek před spojkou k malému okruhu zahrnuje převážně rovné travnaté louky. Část následné

³⁰ DVŮR U KŘÍŽA. *Ceník služeb*. [online]
Dostupné z <<http://www.dvurukriza.kvalitne.cz/cenik.html>>. [cit. 2013-03-15]

³¹ HYJÉ – koně Zlínského kraje. *Jezdecký okruh Zlínsko*. [online]
Dostupné z <<http://www.hyje.cz/trasa/118/jezdecky-okruh-zlinsko-vizovicko>>. [cit. 2013-03-15]

trasy je společná velkému i malému okruhu. Vede lesem, kde se později okruhy oddělují. Velký okruh se stáčí po asfaltové cestě k Vlachově Lhotě a zpět k informačnímu dvoru ve Vysokém Poli.

2. **Délka trasy:** Délka velkého okruhu je 38 kilometrů, tzn. středně dlouhá vzdálenost.
3. **Náročnost trasy:** S ohledem na neustále se měnící profil terénu, časté stoupání, klesání a především délku trasy, bych náročnost okruhu považovala za středně obtížnou, vhodnější spíše pro zdatnější a pokročilé jezdce.
4. **Časová náročnost:** V případě klidného tempa během jízdy lze okruh překonat, dle mého názoru, přibližně za šest hodin.
5. **Barva okruhu:** Zelená – tzn. místní a regionální úroveň stezky.
6. **Cenová kalkulace služeb:** Na trase okruhu je možnost občerstvení v Hostinci na Lesovni, kde se taktéž nachází úvaziště a napajedlo. Případné ubytování lze zajistit v EnviCentru přímo v obci Vysoké Pole, u kterého se nacházejí ohrady k přenocování koní. Kalkulace tedy zahrnuje plnou penzi v Hostinci a ubytování ve zmíněném EnviCentru.^{32, 33}

ubytování (2 noci)	-	400,- Kč/ osoba/ pobyt
stravování (plná penze)	-	500,- Kč/ osoba/ pobyt

Celková cena: 900,- Kč/ osoba/ pobyt

- **Malý okruh**

Provozovatel okruhu: Provozovatelem malého okruhu je jezdecké zařízení **Stáj Lipina**, které se na trase nachází na farmě Klip Křekov. Vedoucí stáje je paní **Ing. Lenka Šomanová**. Stáj má obchodní podíl v poměru 382/11590 ve společnosti **KLIP, s.r.o.** skrz společníka pana Jaroslava Šomana, který do této vložil podíl **382 000,- Kč** z celkového kapitálu

³² OBEC VYSOKÉ POLE. *Ceník ubytování*. [online]
Dostupné z <<http://vysokepole.cz/cz/index.php?page=ubytovani-2>>. [cit. 2013-03-15]

³³ OBEC VYSOKÉ POLE. *Ceník stravování*. [online]
Dostupné z <<http://vysokepole.cz/cz/index.php?page=stravovani>>. [cit. 2013-03-15]

společnosti **11 590 000,- Kč**. Společnost je vedena u Krajského soudu v Brně pod spisovou značkou C 10911 a identifikačním číslem 485 32 398.³⁴

- 1. Terénní profil trasy:** Okruh navazuje na trasu vedenou z Vysokého Pole za obcí Vlachova Lhota přes louky až k zdejšímu lesu. Dále katastrem obce Křekov k pastvinám s ohradami. Na tomto úseku je důležité, aby jezdec důkladně uzavřel všechny průhony, kterými s koněm prochází. Po úseku s pastvinami dochází k strmému stoupání nebezpečnou lesní cestou, která je souběžná s turistickou trasou vedoucí k hotelu Jelenovská, a poté opět k prudkému klesání až k místní restauraci Koliba. Dalšími turisticky zajímavými zastávkami na trase mohou být židovský hřbitov, Brumovský hrad či Brumovské rybníky.
- 2. Délka trasy:** Délka malého okruhu je o něco kratší než délka velkého. Ovšem se svými 20 kilometry bych jej rovněž zahrnula do středně dlouhých tras.
- 3. Náročnost trasy:** Profil malého okruhu je ještě strmější než velký okruh. Proto by bylo pro nezkušené jezdce značně obtížné ho v poklidu zdolat. Náročnost bych označila již za obtížnou, což je ovšem jistě atraktivní pro zdatné jezdce, kteří by se zde nenudili.
- 4. Časová náročnost:** Čas potřebný k překonání celého malého okruhu je necelých šest hodin. Dobu, dle mého názoru, prodlužuje náročnost překonávání převýšení na trase.
- 5. Barva okruhu:** Zelená – tzn. místní a regionální úroveň stezky.
- 6. Cenová kalkulace služeb:** Kalkulace zahrnuje ubytování a ustájení koní v areálu stáje Lipina. Opět je zahrnut klasický ubytovací scénář (pátek – neděle).³⁵

ubytování (2 noci)	-	340,- Kč/ osoba/ pobyt
stravování	-	vlastní
ustájení	-	220,- Kč/ kůň/ pobyt

Celková cena: 660,- Kč/ osoba/ pobyt

(6) JEZDECKÝ OKRUH NEVADA

Stručná charakteristika okruhu: Okruh se nachází v krásném prostředí Chřibů, konkrétněji ve Stupavské vrchovině, a nese název po ranči, který tuto hipostezku spravuje. V okolí okruhu

³⁴ MINISTERSTVO SPRÁVEDLNOSTI. *Obchodní rejstřík*. [online]
Dostupné z <<http://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik>>. [cit. 2013-03-15]

³⁵ HYJÉ – koně Zlínského kraje. *Neprodejná informační brožura společnosti: Na koni Zlínským krajem*. Zlín: Zlínský kraj za podpory EU a MMR, 2007.

najdeme také hrad Buchlov, zámek v Buchlovicích nebo přírodní park Stříbrnické Paseky, které mohou být jednou ze zastávek při rozšíření základní trasy.³⁶

Provozovatel okruhu: Za správu okruhu zodpovídá zmíněný **ranch Nevada** v čele s panem **Antonínem Nevřivou**, který byl jedním ze zakladatelů Hyjé – koně Zlínského kraje o.p.s., a který funguje jako zemědělský podnikatel – fyzická osoba nezaspaná v obchodním rejstříku (IČO: 154 66 809).

- 1. Terénní profil trasy:** Trasa vychází z ranče a po překročení cesty vede převážně listnatým lesem, s počátečním stoupáním. Během jízdy je součástí také výstup na skalnatý útvar Královu skálu s komentáři průvodce o místních legendách a zajímavostech. Po rovinatém úseku lesními cestami, poli a loukami následuje klesání zpátky směrem k ranči Nevada.
- 2. Délka trasy:** Základní okruh je poměrně krátký. Celková délka je jen 6 kilometrů. Ovšem v případě rozšíření trasy o hrad Buchlov či Stříbrnické Paseky se trasa příjemně prodlouží.
- 3. Náročnost trasy:** Okruh je ideální trasou pro jezdce-začátečníky. Převážná většina úseků je vedena po rovinatém terénu lesních cest a luk. Jediným náročnějším místem na trase může být výstup na Královu skálu, který ovšem není povinný.
- 4. Časová náročnost:** Základní okruh lze zdolat přibližně za hodinu a půl. Při rozšíření trasy se doba samozřejmě prodlouží.
- 5. Barva okruhu:** Žlutá – tzn. místní a regionální úroveň stezky.
- 6. Cenová kalkulace služeb:** Jelikož zde není k dispozici přímé ubytování ani stravování (k dispozici je pouze bufet). Bylo do kalkulace zahrnuto jen případné ustájení a možné doprovodné služby.

ustájení	-	110,- Kč/ kůň/ den

Další poskytované služby:³⁷

zapůjčení koně do terénu	-	250,- Kč/ 60 min.
základní výcvik na jízdárně	-	350,- Kč/ 45 min.

³⁶ HYJÉ – koně Zlínského kraje. *Jezdecký okruh Nevada*. [online] Dostupné z <<http://www.hyje.cz/trasa/515/jezdecky-okruh-nevada>>. [cit. 2013-03-15]

³⁷ RANCH NEVADA. *Ceník služeb*. [online] Dostupné z <http://www.ranch-nevada.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=50&Itemid=37>. [cit. 2013-03-15]

Jezdecká zařízení

V rámci studie byl vybrán soubor jezdeckých zařízení, jenž obsahoval dvě až tři stáje nebo ranče z každého okresu, které byly následně zhodnoceny podle vybraných kritérií. Informace potřebné k hodnocení byly poskytnuty buď přímo daným zařízením, které bylo za tímto účelem kontaktováno, nebo získány z neprodejné tištěné publikace společnosti Hyjé – koně Zlínského kraje, která obsahuje registrovaná jezdecká zařízení ve Zlínském kraji a podrobnosti o jejich chodu a vybavenosti. Publikace byla získána od jednoho ze zakladatelů společnosti, pana Antonína Nevřivy. Mezi hodnocená kritéria byla zahrnuta:

1. právní forma zařízení,
2. typ ustájení (boxy, volné, úvazné aj.) a cena za poskytované ustájení,
3. vybavenost zařízení (výběhy, jízďárny, sedlovna apod.),
4. kalkulace poskytovaných služeb (zapůjčení koně, výcvik, ubytování, aj.)

• *Kroměřížsko*

RANČ KOSTELANY

Ranč leží u obce Kostelany, přibližně 14 kilometrů od Kroměříže. Jde o typické westernové zařízení s charakteristickým vzhledem západních salonů. Specializuje se na chov koní westernových plemen, na westernový styl ježdění a také jeho výcvik. Kromě jiného je součástí areálu hotel, restaurace a aquacentrum.

1. Provozovatelem ranče je společnost **Sleipnir, s.r.o.** se sídlem na Žlutavě, zabývající se hostinskou činností, obchodem a službami. Společnost je vedena u Krajského soudu v Brně pod spisovou značkou C 72110 a identifikačním číslem 292 97 605. Jednateli společnosti jsou paní **Lenka Šišková** a pan **Milan Heryán**. Oba jednatelé vložili do společnosti **50% podíl ve výši 100 000,- Kč**.³⁸ Ranč jako jedno z mála jezdeckých zařízení ve Zlínském kraji funguje pod právní formou s ručením omezeným.
2. Ranč nabízí ustájení v pevných vnitřních nebo venkovních boxech s krmným žlabem a pilinovou podestýlkou. Za výhodu bych považovala zavedení moderních automatických

³⁸ MINISTERSTVO SPRÁVEDLNOSTI. *Obchodní rejstřík*. [online]
Dostupné z <<http://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik>>. [cit. 2013-03-20]

napáječek v každém z boxů. K dispozici je **25 boxů** pro ustájení koní. Cenově ustájení vychází přibližně na **180,- Kč/ den**, tzn. cca **5 400,- Kč/ měsíc**.

3. Co se týče vybavenosti, patří ranč, dle mého, do nadstandardní třídy. Ranč vlastní 50ha pastvin, rovněž s automatickými napáječkami, dále pískové kolbiště (60x30m) se skokovým materiálem, krytou jízdárnu (60x16m), kruhovou tréninkovou ohradu, mycí box pro koně a vytápěnou sedlovnu s WC a sprchou pro jezdce. Součástí areálu je také restaurace Saloon s celodenním provozem, hotel Crazy Mary a aquacentrum s whirlpool vybavením. Ranč nabízí rovněž možnost pronájmu prostor (salonek s kapacitou 50 lidí).

4. **Kalkulace poskytovaných služeb:**

vyjíždka na zapůjčeném koni s průvodcem	-	300,- Kč/ hod.
jezdecký výcvik na jízdárně	-	400,- Kč/ hod.
jezdecká školička pro nejmenší	-	300,- Kč/ hod.
ubytování (apartmá/ pokoj 2L)	-	700,- Kč/ 500,- Kč/ osoba/den
snídaně	-	100,- Kč/ osoba
aquacentrum	-	290,- Kč/ 90 min.

JEZDECKÁ STÁJ AL-KHAM-SA

Stáj Al-kham-sa se nachází ve vesnici Zlámanka, 7 kilometrů od Kroměříže. Jedná se o jezdecké zařízení s turistickou jízdárnou, které nabízí možnost zapůjčení místních koní k vyjíždce do přírody, jízdářenský výcvik, rovněž jako ustájení či přepravu koní. V letním období je k dispozici také ubytování a příměstské či víkendové pobyty pro děti.

1. Zařízení vlastní a provozuje paní **Lucie Daňková**. Stáj funguje jako **občanské sdružení** pod identifikačním číslem 265 87 742. K započetí provozu stáje jako o.s. nebylo nutno žádného základního kapitálu.
2. Stáj nabízí ustájení v pevných venkovních boxech (3x4m), popř. pastevní odchov. K dispozici je **10 boxů** pro ustájení koní. Cena ustájení v boxu je **135,- Kč/ den**, tzn. cca **4 050,- Kč/ měsíc**, pastevní odchod **80,- Kč/ den**, tj. **2 400,- Kč/ měsíc**.
3. Vybavenost areálu v rámci hodnocení odpovídá standartu dnešních stájí. Součástí je 11ha pastvin, travnatá jízdárna (60x80m) se skokovým materiálem, písková jízdárna (25x35m), sedlovna a přepravník na koně. Netradiční součástí stáje je ovšem prodejna jezdeckých potřeb, která poskytuje stáji vedlejší příjmy.

4. Kalkulace poskytovaných služeb:

vyjíždka na zapůjčeném koni s průvodcem	-	300,- Kč/ hod.
vyjíždka na zapůjčeném koni s pěším doprovodem	-	400,- Kč/ hod.
jezdecký výcvik na jízdárně	-	400,- Kč/ hod.
skokový výcvik na jízdárně	-	500,- Kč/ hod.
vodění dětí na pony/ velkém koni	-	50,- Kč/ 70,- Kč/ 10 min.
přeprava koní	-	12,- Kč/ kůň/ km
ubytování (podkrovní pokoj)	-	200,- Kč/ osoba/ den
víkendový pobyt pro děti	-	800,- Kč/ osoba/ den

• *Zlínsko*

REKREAČNÍ STŘEDISKO A JEZDECKÝ AREÁL IKARIA

Nachází se v příjemném prostředí uprostřed lesů v Březůvkách u Zlína. Středisko se specializuje na pořádání víkendových, příměstských a letních táborů pro děti s koňskou tematikou.

1. Provozovatelem střediska a jezdeckého areálu je společnost **Ikaria, spol. s.r.o.** Vedená je u Krajského soudu v Brně pod spisovou značkou C 2927 a identifikačním číslem 423 41 019. Jednateli společnosti jsou pan **Jiří Dobeš** a pan **Daniel Hájek**, kteří do společnosti vložili každý 50 000,- Kč. Základní kapitál byl tedy ve výši **100 000,- Kč**.³⁹
2. V areálu se nachází ustájení boxového typu. Jezdecký areál je však striktně soukromý, ustájení cizích koní je tedy individuální a požadovaná cena je dle dohody.
3. Středisko je svou vybaveností, dle mého, uzpůsobeno pobytům dětí. Ovšem i tak splňuje standarty jezdeckého zařízení. V areálu se nachází krytá klasická i kruhová jízdárna, rozlehlé travnaté kolbiště pro výcvik dětí (100x50m), ubytovací prostory (kapacita 82 osob) se společenskou místností a venkovní zázemí s ohništěm.

4. Kalkulace poskytovaných služeb

víkendový pobyt u koní	-	1 500,- Kč/ pobyt
příměstský tábor pro děti	-	2 100,- Kč/ po – pá
letní tábor pro děti	-	4 650,- Kč/ pobyt

³⁹ MINISTERSTVO SPRÁVEDLNOSTI. *Obchodní rejstřík*. [online]
Dostupné z <<http://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik>>. [cit. 2013-03-20]

RANCH LUCKY VALLEY

Ranch se nachází v obci Zádveřice, přibližně 5 kilometrů od Vizovic. Disponuje westernovým stylem, a proto se také zabývá výcvikem tohoto stylu ježdění v rámci výcvikových kurzů. Kromě toho také nabízí ustájení koní a zázemí vybaveného areálu.

1. Majiteli ranče jsou paní **Mgr. Monika Julinová** a pan **Ing. Petr Julina**, jednatelé společnosti **K-Logistik s.r.o.**, sponzora ranče. Společnost se zabývá živočišnou výrobou a chovem hospodářských zvířat a koní. Vedená je u Krajského soudu v Ostravě pod spisovou značkou C 19568 a identifikačním číslem 258 25 003. Oba jednatelé vložili do společnosti základní kapitál v celkové výši **100 000,- Kč**, v podílovém poměru 20% a 80%.⁴⁰
2. V areálu se opět nachází ustájení boxového typu. K dispozici je **25 boxů** pro ustájení koní. Jako nadstandardní součást boxu bych hodnotila zapuštěné vyhřívané napáječky. Cena ustájení za jednoho koně je **200,- Kč/ den**, tzn. **6 000,- Kč/ měsíc**.
3. Ranč je velice kvalitně vybaven. Areál ranče disponuje 9ha pastvin, rozsáhlou krytou pískovou jízdárnou, venkovním kolbištěm s trailovým materiálem, mycím boxem pro sprchování koní, zázemím pro jezdce a prostornou sedlovnou.

4. Kalkulace doprovodných služeb

westernový výcvik jezdce	-	250,- Kč/ hod.
westernový výcvik koně	-	250,- Kč/ hod.
zapůjčení koně včetně výbavy	-	450,- Kč/ hod.
westernový kurz se zahraničním trenérem	-	od 10 000,- Kč/ 3 dny
ubytování	-	250,- Kč/ osoba/ den

ZEMSKÝ HŘEBČINEC TLUMAČOV

Zemský hřebčinec se, jak už název vypovídá, nachází v obci Tlumačov, přibližně 20 kilometrů od Zlína. Jedná se o státní podnik, který se zaměřuje na plemenitbu a chov teplokrevných a chladnokrevných koní. Dále během roku pořádá různé druhy jezdeckých soutěží a závodů, a rovněž vede tělesnou jednotu voltíže.

1. Zakladatelem hřebčince jakožto státního podniku, který je veden u Krajského soudu v Brně pod spisovou značkou AXXIX 4988 a identifikačním číslem 136 95 673, bylo

⁴⁰ MINISTERSTVO SPRÁVEDLNOSTI. *Obchodní rejstřík*. [online]
Dostupné z <<http://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik>>. [cit. 2013-03-20]

Ministerstvo zemědělství ČR. Počáteční kmenové jmění v roce 1993 bylo **25 994 000,- Kč**, kmenové jmění k roku 2009 odpovídá **45 511 201,- Kč**. Nynějším ředitelem je pan **MVDr. Antonín Černocký**.

2. Areál hřebčince poskytuje volná hromadná stání, ustájení v pevných boxech nebo úvazná ustájení. Cena ustájení se pohybuje okolo **120,- Kč/ den**, tj. přibližně **3 600,- Kč/ měsíc**.
3. S ohledem na charakter zařízení nelze hřebčinec klasicky hodnotit z pohledu vybavenosti stejně jako jiná jezdecká zařízení. Ovšem kvůli pořádaným závodům a přehlídkám je součástí hřebčince pískové kolbiště a krytá hala sloužící k tréninkům.
4. **Kalkulace poskytovaných služeb**

přeprava koní (přepravníkem/ dodávkou)	-	26,- Kč/ 15,- Kč/ km
pronájem jezdecké haly	-	500,- Kč/ hod.
připouštěcí poplatky	-	od 3 000,- Kč

• ***Slovácko***

FARMA KONÍ HORNÍ NĚMČÍ

Farma se nachází v obci Horní Němčí asi 20 kilometrů od Uherského Hradiště. Farma poskytuje ustájení pro koně, trénink dostihových koní a prodej jezdeckých potřeb.

1. Majitelem farmy je pan **Jozef Piruch**, který podniká jako fyzická osoba nezapsaná v obchodním rejstříku v oblasti velkoobchodu s živými zvířaty a nákladní dopravy (IČO: 617 02 765).
2. Na farmě lze koně ustájit v pevném boxu nebo ho umístit do volného hromadného stání. Cenově ustájení vychází na **130,- Kč/ den**, tzn. **3 900,- Kč/ měsíc**.
3. Vybavenost farmy spadá do standardní úrovně jezdeckých zařízení. V okolí farmy se nachází několik travnatých výběhů, písková jízdárna, sprchovací kout a sedlovna.
4. **Kalkulace doprovodných služeb**

trénink dostihových koní (včetně ustájení)	-	9 000,- Kč/ měsíc
přeprava koní	-	21,- Kč/ km

JEZDECKÁ ŠKOLA PEGAS

Leží v obci Bílovice, přibližně 10 kilometrů od Uherského Hradiště. Škola nabízí jezdecký výcvik a taktéž vyjížděky do okolí, v letním období pořádá také tábory pro děti.

1. Provozovatelem jezdecké školy je paní **Iva Vašková**, která podniká jako fyzická osoba nezapsaná v obchodním rejstříku (IČO: 681 24 554). Předmětem podnikání je rekreační činnost.
2. Jezdecká škola nenabízí ustájení cizích koní.
3. Co se týče vybavenosti, hodnotila bych úroveň jako vcelku postačující. Součástí areálu je pouze výběh, menší venkovní jízdárna a ubytovací prostory pro děti během táborů.

4. Kalkulace poskytovaných služeb

vyjížděka na zapůjčeném koni s doprovodem	-	250,- Kč/ 45 min.
jezdecký výcvik na jízdárně	-	250,- Kč/ 45 min.
vodění dětí na koních	-	30,- Kč/ 10 min.
letní tábor pro děti (6 dnů)	-	4 000,- Kč/ pobyt

• Valašsko

HUCUL CLUB

Hucul Club se nachází v obci s názvem Francova Lhota poblíž města Vsetín. Jedná se o jezdecké zařízení poskytující vyjížděky do přírody na koních plemene Hucul a ekonomické ubytování. Rovněž pořádá prázdninové tábory pro děti v letním období.

1. Stáj provozuje paní **Alena Vaculíková** jako fyzická osoba nezapsaná v obchodním rejstříku (IČO: 410 18 991).
2. Zařízení přednostně nenabízí ustájení cizím koním.
3. Vybavenost areálu odpovídá jeho charakteru. Kromě prostorů pro ustájení lze v areálu najít výběh pro koně a sedlovnu. Možnost ubytování je zprostředkována v jurtách a teepee. Součástí je taktéž zastřešená kuchyň využívaná v době letních táborů. Hodnocení celkové vybavenosti, dle mého názoru, spadá spíše do nižší úrovně (ekonomické třídy).

4. Kalkulace poskytovaných služeb

vyjížděka na zapůjčeném koni	-	250,- Kč/ hod.
celodenní vyjížděka	-	1 000,- Kč
jezdecký výcvik na jízdárně	-	300,- Kč/ hod.

ubytování (jurta/ teepee)	-	500,- Kč/ 300,- Kč/ den
letní tábor pro děti	-	4 600,- Kč/ pobyt

JEZDECKÝ KLUB VALAŠSKO

Klub se nachází v obci Prostřední Bečva, vzdálené přibližně 35 kilometrů od Vsetína. Poskytuje především ustájení a jezdecký výcvik, dále také pořádá různé soutěže, výstavy a jezdecká soustředění.

1. Klub funguje jako **občanské sdružení** (IČO: 270 344 02). Majitelem je paní **Irena Dulavová**, která je zodpovědná za jeho provoz.
2. V areálu je k dispozici ustájení v pevných boxech (3x3,5m) s pilinovou nebo slaměnou podestýlkou pro **15 koní**. Cena za ustájení je cca **155,- Kč/ den**, tzn. přibližně **4 700,- Kč/ měsíc**.
3. Vybaveností bych jezdecký klub zařadila do nadstandardní úrovně. Areál disponuje venkovní i krytou prostornou jízdárnou se skokovým materiálem, travnatými pastvinami, zázemím pro jezdce včetně sedlovny a také odpočinkovým barem.

4. Kalkulace poskytovaných služeb

jezdecký výcvik na jízdárně (kůň/ pony)- 400,- Kč/ 250,- Kč/ 45 min.

5.2. Terénní průzkum

Správný výběr metody sbírání požadovaných dat je založen na tom, jaké informace od tazatele požadujeme a za jakých okolností se tak bude dít. Při volbě metody se řídíme danou problematikou, kterou chceme vyřešit. Špatným výběrem metody totiž může dojít k neefektivnímu sběru dat a mylným závěrům.⁴¹

V případě sbírání informací ohledně preferencí a požadavků uživatelů jezdeckých tras byla použita metoda **terénního dotazování** za pomoci tištěných a elektronických formulářů (viz. Příloha B). Okruh otázek se týkal preferencí jednotlivých dotazovaných o dosavadní spokojenosti v oblasti hipoturistiky. V tomto případě byl prioritou počet oslovených respondentů, tedy kvantitativní stránka. Celkový počet dotazovaných dosáhl počtu **58**, což má, podle mého názoru, v takto úzkém a specifickém druhu turismu poměrně *kvalitní vypovídací schopnost*.

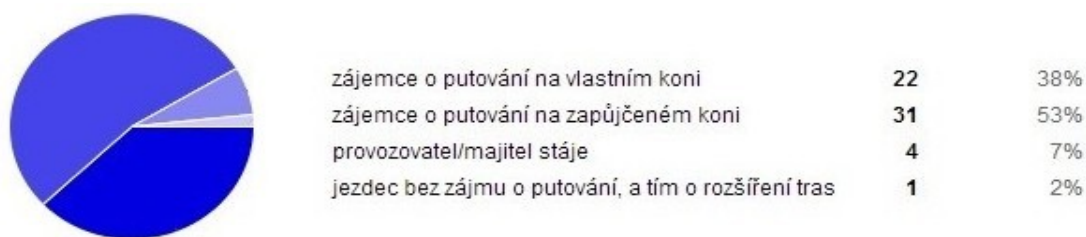
⁴¹ HENDL, Jan. *Kvalitativní výzkum*. Praha: Portál, 2005, s. 164-166. ISBN 80-7367-040-2.

Vyhodnocení dat

Pole č. 1 – Jméno. V rámci vyhodnocení všech formulářů se v dané oblasti turismu zřejmě pohybuje více žen. Poněvadž četnost mužských odpovědí odpovídala pouze 16% všech respondentů. Důvod, proč bylo požadováno jméno a ne pohlaví je pro potřebu případné zpětné odezvy.

Pole č. 2 – Obec, kde provozujete jezdeckou turistiku. Tato otázka sloužila ke kontrole požadované lokality a k následnému dohledávání jezdeckých zařízení v těchto obcích. Z hodnocení byly vyřazeny formuláře, jejichž obce se nenacházely ve Zlínském kraji. Důvod, proč se zde takové formuláře objevovaly, může být přeposílání dotazníků mezi známými v této oblasti turismu v rámci jiných krajů či regionů.

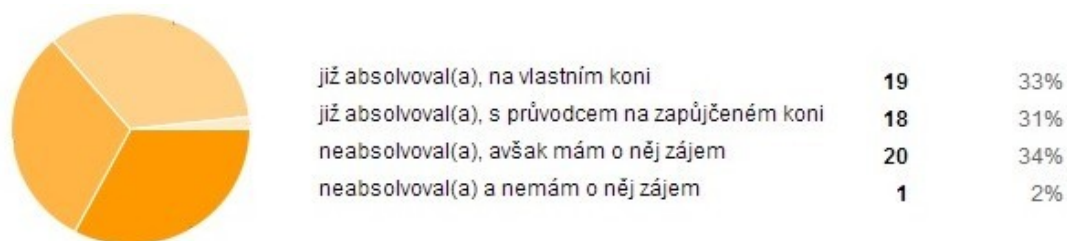
Otázka č. 1 – V jezdecké turistice jsem:

Graf 5.2.1: Typ uživatele. (zpracování vlastní)

Z odpovědí respondentů je jasné vidět, že o hipostezky nemají zájem pouze majitelé koní, ale také lidé, kteří na koních jezdí, ovšem žádného nevlastní. Tudiž zajisté využívají služeb vypůjčení koní jezdeckých zařízení v okolí hipostezek, a vzhledem k nadpoloviční většině počtu respondentů tím tato zařízení dosahují finančního zisku.

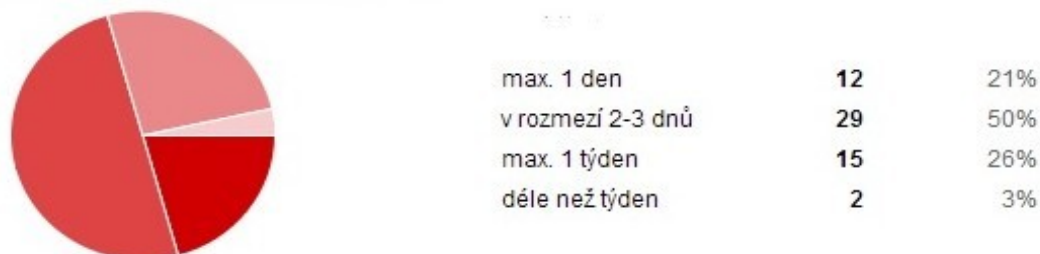
Otázka č. 2 – Putování na koni jsem:

Graf 5.2.2: Absolvování putování. (zpracování vlastní)

Z grafu můžeme vyčíst, že spousta jezdců již nějaké putování absolvovala, ať už na svém či zapůjčeném koni. Ovšem existuje i spousta nových zájemců, kteří by hipostezky zajisté rádi využili. Což je kladným aspektem pro vytvoření další nové jezdecké trasy.

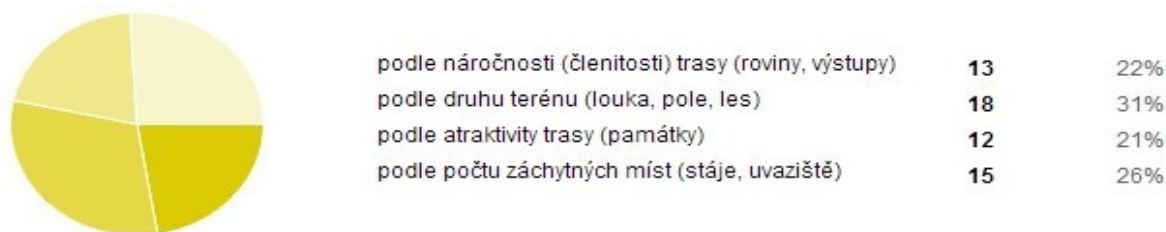
Otázka č. 3 – Jak dlouhou dobu bych chtěl(a) putovat:

Graf 5.2.3: Délka putování. (zpracování vlastní)

Tato otázka byla položena z důvodu zjištění preferencí uživatelů vzhledem k délce putování. Díky těmto poznatkům můžeme usuzovat, o jak dlouhou trasu mají jezdci zájem. Převážná většina odpovídala v rozmezí dvou až tří dnů, což odpovídá minimální délce trasy přibližně 45 – 50 kilometrů (odvozeno z dřívějších poznatků o již existujících hipostezkách a jejich časové náročnosti).

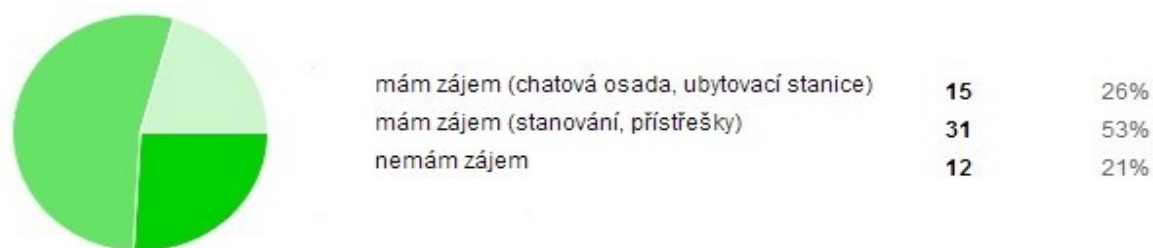
Otázka č. 4 – Podle čeho bych zvolil(a) trasu:

Graf 5.2.4: Preference typu trasy. (zpracování vlastní)

Všechny odpovědi byly poměrně vyrovnané, tzn., že je pro jezdce důležitá jak náročnost trasy, tak její atraktivita.

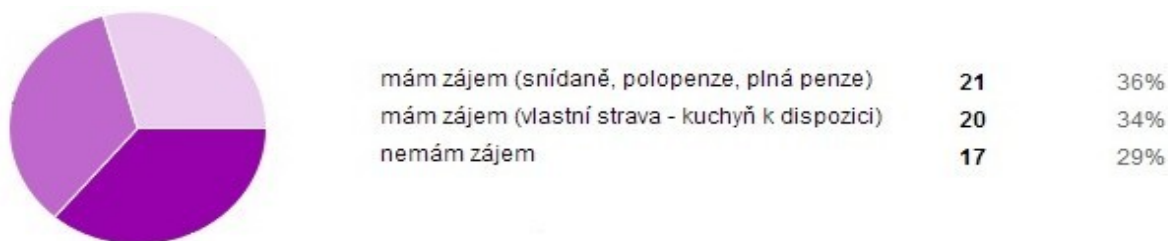
Otázka č. 5 – O možnost ubytování na trase:

Graf 5.2.5: Preference ubytování. (zpracování vlastní)

Otázka zda jezdci v případě potřeby využívají služeb ubytování poskytovaných jezdeckými zařízeními na trase. I přesto, že by většina přenocovala raději tzv. „pod širákem“, našli by se také ti, kteří služeb využívají nebo by jich v případě potřeby využili.

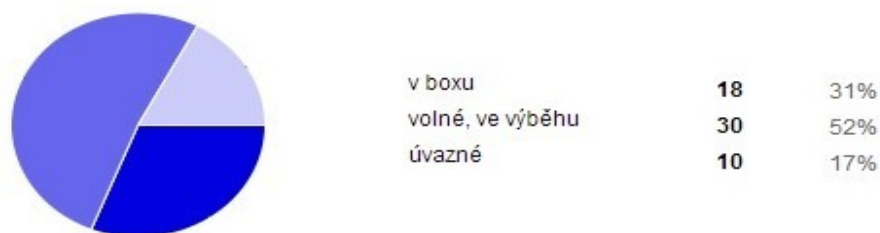
Otázka č. 6 – O možnost stravování na trase:

Graf 5.2.6: Preference stravování. (zpracování vlastní)

Můžeme si všimnout, že valná část preferuje vlastní stravu, a spousta jezdců možnost stravování dokonce nevyžaduje, tzn., že existence stravovacího zařízení na trase není nutně požadována.

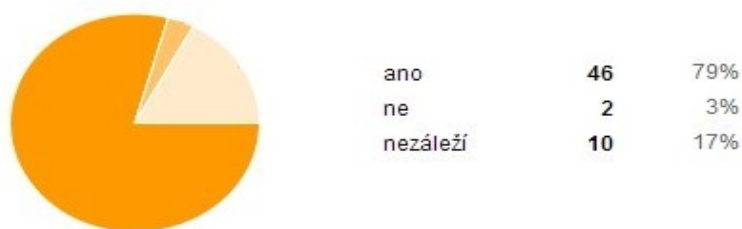
Otázka č. 7 – Na stezce preferuji ustájení typu:

Graf 5.2.7: Preference typu ustájení. (zpracování vlastní)

Vzhledem k odpovědím je preferovaným typem ustájení volnost koně ve výběhu. Z toho důvodu je nutné jej budovat na trasách. Rovněž jako úvaziště, která požadují 17% uživatelů hipostezek.

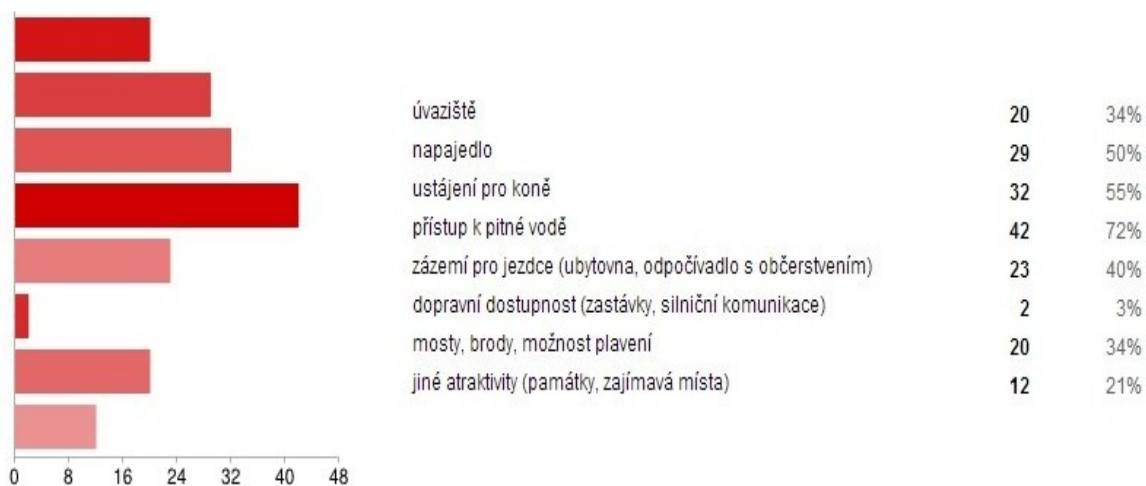
Otázka č. 8 – O koně chci pečovat sám:

Graf 5.2.8: Preference typu péče o koně. (zpracování vlastní)

Nadpoloviční většina respondentů chce o svého koně pečovat sama nebo mít alespoň přístup do boxové části stáje, kde o koni budou mít přehled.

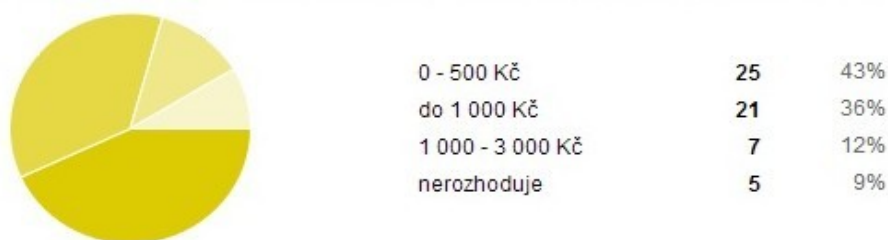
Otázka č. 9 – Co bych na stezce nejvíce uvítal(a):

Graf 5.2.9: Mobiliář na trase. (zpracování vlastní)

Otázka se týká preferencí a požadavků respondentů na mobiliář a stezku. Odpovědi jsou opět vcelku vyrovnané, až na požadavek dopravní dostupnosti, tzn., že jezdci nevyžadují vést trasy skrz obce, preferují klidné oblasti, jako jsou lesy, louky a území mimo civilizaci.

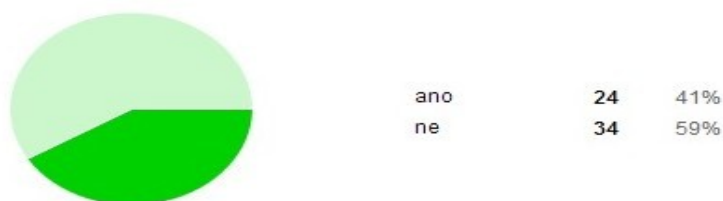
Otázka č. 10 – Během jedné jízdy na trase (v závislosti na délce putování) jsem ochotný(á) investovat:

Graf 5.2.10: Cenová relevance. (zpracování vlastní)

Respondenti jsou ochotni dát za služby poskytované na trase (ubytování, ustájení aj.) max. 1 000,- Kč. Vzhledem k dřívější otázce ohledně délky putování odpovídá tento výdaj dvěma až třem dnům stráveným na trase.

Otázka č. 11 – Jsem dostatečně informován(a) o hipostezkách v nejbližším okolí:

Graf 5.2.11: Informovanost uživatelů. (zpracování vlastní)

Propagace hipoturismu v kraji je zřejmě na nízké úrovni. Bylo by tudíž vhodné zvýšit aktivity v oblasti propagace a zviditelnit tak aktivitu jezdecké turistiky.

Otázka č. 12 – Mám zájem o rozšíření hipostezek ve Zlínském kraji:

Graf 5.2.12: Zájem o rozšíření infrastruktury. (zpracování vlastní)

O rozšíření jezdeckých tras je ze strany respondentů viditelný zájem. Což by mohlo být hlavním důvodem, proč přistoupit k realizaci projektu nové stezky, jehož návrhem se zabývá následující kapitola, a tím rozšířit infrastrukturu hipoturismu ve Zlínském kraji.

6. TVORBA NÁVRHU NOVÉ JEZDECKÉ TRASY

Vzhledem k výsledkům dotazníku v rámci terénního průzkumu, dle kterého je o rozšíření hipostezek ze strany jezdců zájem, a množství jezdeckých zařízení v kraji, okolo kterých nevedou jezdecké trasy (viz Příloha A a E), by byl vznik nové jezdecké trasy jistě příznivým krokem pro rozvoj infrastruktury v kraji. Trasa by rovněž mohla přilákat nové turisty a návštěvníky, a tím by potenciálně zvýšila také příjmy jak kraje, tak zařízení, která by se na trase vyskytovala.

Při vzniku jezdecké trasy je však nutné dodržovat určitá pravidla a podmínky, ať už v oblasti legislativy, oblasti financování nebo při terénních přípravách.

6.1. Legislativní podmínky při vzniku nové jezdecké trasy

Na začátku projektu je důležité se seznámit s předpisy a legislativními omezeními, které je nutno dodržovat jak při vytyčování trasy, tak při jejím využívání. Zákony se dotýkají problematiky ohledně ochrany přírody, bezpečnosti uživatelů hipostezky a obsahují pravidla týkající se silniční bezpečnosti a vstupů na pozemky. Základními zákony, jimiž je nutno se řídit, jsou:

- Občanský zákoník č. 40/1964 Sb.;
- Zákon o ochraně přírody a krajiny č. 114/1992 Sb.;
- Zákon o lesích č. 289/1995 Sb.;
- Zákon o myslivosti č. 449/2001 Sb.;
- Zákon o ochraně zvířat proti týrání č. 243/1992 Sb.;
- Veterinární zákon č. 166/1999 Sb.;
- Silniční zákon č. 411/2005 Sb. aj.

Občanský zákoník č. 40/1964 Sb.

V rámci občanského zákoníku je nutno dbát na § 127, který se zabývá vlastnickým právem. Konkrétněji vstupem na cizí pozemky, což může být jistou komplikací při vytyčování hipostezky. Pozemky mohou být ve vlastnictví soukromých subjektů, krajů, obcí nebo státu (Např. Lesy ČR). V případě vedení trasy přes soukromý pozemek je vždy nutný písemný souhlas majitel se vstupem na tento pozemek a jeho následným užíváním v rámci hipostezky.⁴²

⁴² Zákon č. 40/1964 občanského zákoníku. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1964, částka 19. Dostupné také z <<http://www.sbirkazakonu.info/obcansky-zakonik/>>. [cit. 2013-03-15]

Zákon o ochraně přírody a krajiny č. 114/1992 Sb.

Zákon nijak zvlášť neomezuje pohyb jezdců v přírodě, kromě všeobecně platného ustanovení týkajícího se chráněných území. A to dle § 16, odst. 2, kdy je vstup do první zóny národního parku mimo cesty vyznačené se souhlasem orgánu ochrany přírody zakázán. Žádný orgán lesní správy tudíž nemá legislativní oporu pro usměrňování jezdců v přírodě. Zřizování stezek proto nemá jezdce omezovat či regulovat, nýbrž zabránit případné kolizi v zájmu ochrany přírody a vytvořit podmínky pro koexistenci na daném území.

Při zřizování nové stezky je také důležité věnovat pozornost § 63, který souvisí s již zmíněným souhlasem majitelů pozemků s vyznačením stezky a pohybem po daném území.⁴³

Zákon o lesích č. 289/1995 Sb.

Jeden z klíčových zákonů legislativy regulující pohyb jezdců v terénu. Nejdůležitější ustanovení obsahují § 19 a § 20 zákona č. 289/1995 Sb., lesního zákonu. „*Každý má právo vstupovat do lesa na vlastní nebezpečí, sbírat tam pro vlastní potřebu lesní plody a suchou na zemi ležící klest. Při tom je povinen les nepoškozovat, nenarušovat lesní prostředí a dbát pokynů vlastníka, popřípadě nájemce lesa a jeho zaměstnanců.*“⁴⁴ Důležitým bodem je také povinnost vést jezdeckou stezku po cestách, nikoli porostem.

Dále § 20, odst. 1 písm. j), který uvádí přísný zákaz mimo lesní cesty a vyznačené trasy jezdit na kole, na koni, na lyžích nebo na saních.

Zákon o myslivosti č. 449/2001 Sb.

Zákon nevylučuje ani neomezuje jízdu na koni honebními pozemky, avšak není přípustné, aby docházelo k plašení a rušení zvěře podle § 9, odst. 1, zákonu o myslivosti. Dále dle § 10, odst. 1, zákonu o myslivosti: „*Je zakázáno vlastníkům domácích zvířat, včetně zvířat ze zájmových chovů a zvířat z farmových chovů zvěře, nechat je volně pobíhat v honitbě mimo vliv svého majitele nebo vedoucího.*“

⁴³ Zákon č. 114/1992 o ochraně přírody a krajiny. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1992, částka 28. Dostupné také z <[http://www.mzp.cz/www/platnalegislativa.nsf/d79c09c54250df0dc1256e8900296e32/58170589E7DC0591C125654B004E91C1/\\$file/zakon%20114-1992_uplne%20zneni%20\(2.1.2011\).pdf](http://www.mzp.cz/www/platnalegislativa.nsf/d79c09c54250df0dc1256e8900296e32/58170589E7DC0591C125654B004E91C1/$file/zakon%20114-1992_uplne%20zneni%20(2.1.2011).pdf)>. [cit. 2013-03-15]

⁴⁴ Zákon č. 289/1995 o lesích. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1996, částka 76. Dostupné také z <http://eagri.cz/public/web/mze/legislativa/pravni-predpisy-mze/tematicky-prehled/Legislativa-MZe_uplna-zneni_zakon-1995-289-viceoblasti.html>. [cit. 2013-03-15]

A důležitý je mimo jiné také § 8, odst. 2: „Každý, kdo vstupuje se svou činností do přírody, si musí počínat tak, aby nedocházelo ke zbytečnému ohrožování nebo zraňování zvíře a k poškozování jejích životních podmínek.“⁴⁵

Zákon o ochraně zvířat proti týrání č. 246/1992 Sb.

Zákon souvisí s péčí o koně, jelikož upravuje spolu se stavebním zákonem požadavky pro správné ustájení koní. Proto je adresován především provozovatelům stanic a stájí. Mimo jiné se zákon zabývá také požadavky na přepravu koní v § 8f.⁴⁶

Veterinární zákon č. 166/1999 Sb.

Veterinární zákon a jeho platné předpisy upravují povinný rozsah očkování a vyšetření nutných pro přesun koní, která jsou nově platná od roku 2007. Při přesunu koně mimo kraj je nutné vyšetření proti hřiběcí nákaze a infekční anémii koní (1krát za 2 roky). Povinná očkování jsou proti chřipce a proti tetanu, a často se jedná o jednu kombinovanou vakcínu. Neméně důležité je také pravidelné odčervování koně.

Pokud se jezdec vydá mimo hranice kraje, je povinností u sebe mít také platný průkaz koně sloužící k evidenci pohybu i ověření jeho zdravotní způsobilosti.⁴⁷

Silniční zákon č. 411/2005 Sb.

Zákon upravuje adekvátní pohyb jezdců na koni především po veřejných komunikacích, ale i mimo ně. Co stojí za zmínku je nedokonalost tohoto zákona v případě pohybu dětí na zvířatech po veřejných komunikacích. Podle zákona totiž dítě nesmí jet na zvířeti po žádné veřejné komunikaci, a to ani v případě pěšího doprovodu.⁴⁸

⁴⁵ Zákon č. 449/2001 o myslivosti. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2002, částka 168. Dostupné také z <http://eagri.cz/public/web/mze/legislativa/pravni-predpisy-mze/tematicky-prehled/Legislativa-MZe_uplna-zneni_zakon-2001-449-viceoblasti.html>. [cit. 2013-03-15]

⁴⁶ Zákon č. 246/1992 o ochraně zvířat proti týrání. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1992, částka 50. Dostupné také z <http://eagri.cz/public/web/mze/legislativa/pravni-predpisy-mze/tematicky-prehled/Legislativa-MZe_uplna-zneni_zakon-1992-246-viceoblasti.html>. [cit. 2013-03-15]

⁴⁷ Zákon č. 166/1999 veterinární. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1999, částka 57. Dostupné také z <http://eagri.cz/public/web/mze/legislativa/pravni-predpisy-mze/tematicky-prehled/Legislativa-MZe_uplna-zneni_zakon-1999-166-viceoblasti.html>. [cit. 2013-03-15]

⁴⁸ Zákon č. 411/2005 silniční. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2006, částka 142. Dostupné také z <<http://www.mdcz.cz/NR/rdonlyres/FD5FDECB-49B6-4AA1-8E79-2A5B635B2684/0/MicrosoftWord411.pdf>>. [cit. 2013-03-15]

6.2. Financování nové jezdecké trasy

Se vstupem České republiky do Evropské Unie se otevřela možnost čerpat finanční prostředky ze strukturálních fondů. Z těchto strukturálních fondů se financují jednotlivé projekty konkrétních žadatelů, ale také oblasti spadající do víceletých programů, které tvoří rozvojové strategie.

Po osobním kontaktování a dle písemného vyjádření **Ing. Ireny Andrýskové**, specialistky MMR na fondy EU, lze investiční projekty související se zdravotnickou, sociální či *volnočasovou infrastrukturou a cestovním ruchem* dotovat v rámci **regionálních operačních programů (ROP)**, jedná-li se o *výstavbu, rekonstrukci, rozvoj či materiální vybavení daných zařízení*. V rámci ROP jsou projekty v oblasti volnočasové infrastruktury včetně rozvoje infrastruktury aktivní formy CR (jako jsou hippo-, agro- a ekoturistika) podporovány v obcích nad 500 obyvatel.

(Lze prý také uvažovat, v případě realizace projektu v obci do 2000 obyvatel, o **Programu rozvoje venkova** v rámci „Opatření III.1.3“).

Také podle **Ing. Barbory Fousové** z Oddělení strategie a implementace Osy III a IV odboru Řídicího orgánu PRV, která na dotaz ohledně přímého financování odpovídala, lze projekt nejvýhodněji spolufinancovat v rámci resortu ministerstva zemědělství z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova v rámci PRV. Jednalo by se údajně o přímou nenávratnou dotaci, jejíž maximální míra by činila 90% celkových výdajů na projekt. Při čemž podmínka minimálních výdajů, ze kterých by byla stanovena dotace, je 50 000,- Kč a maximálních 1 500 000,- Kč na projekt. Další podmínkou pro úspěšné získání dotace je odpovídající podíl příspěvků ze zdrojů EU a České republiky. Poněvadž příspěvek EU může činit maximálně 75 % a příspěvek ČR pak 25 % veřejných zdrojů.

Kalkulace nákladů

Průměrná cenová kalkulace 20 kilometrů hipostezky dle Andrlové (2008) je přibližně 20 000 Kč v závislosti na náročnosti terénu. Cena zahrnuje náklady na vytvoření značení a nenáročnou úpravu terénu na trase. V ceně není zahrnut mobiliář, který je na trase použit. Toto tvrzení o průměrných nákladech potvrdil také pan Antonín Nevřiva, zakladatel a správce Nevadského okruhu, který určil finanční nákladnost okruhu Nevada při jeho vzniku přibližně na 7 500,- Kč, při čemž základní délka tohoto kruhu je asi 6 kilometrů a neobsahuje žádný mobiliář.

Poměrově to tedy znamená náklad 1 000,- Kč/ km (dle Andrlové) ku 1 250,- Kč/ km (dle Nevřivy), což značí objektivní vypovídací hodnotu se zanedbatelným rozdílem.

Cenová kalkulace na mobiliář hipostezky

Na jezdecké trase, i přes to, že to není povinností, by mělo být alespoň minimální množství mobiliáře. A tím je úvaziště pro odstavení koně, ohrada pro jeho případné bezpečné přenocování a odpočívadla pro jezdce.⁴⁹

- **kalkulace pro úvaziště** (závisí na použité technologii, délce úvaziště a ceně práce)
- cena i s vystavěním „na klíč“ odpovídá přibližně 4000 - 7000,- Kč;
- **kalkulace pro kruhovou ohradu** (dle velikosti ohrady, při stavbě „na klíč“)
- ohrada o průměru 16 metrů cca 40 000,- Kč,
- ohrady o průměru 8 metrů cca 20 000,- Kč;
- **kalkulace odpočívadla** (dle typu, při stavbě „na klíč“)
- dva kusy lavice včetně stolu 10 000 - 15 000,- Kč,
- cca 25 000,- Kč se zastřešením.

Jelikož neexistuje nařízení o četnosti mobiliáře na trase, bylo v rámci kalkulace simultánně počítáno s trasou o délce 20 kilometrů, kterou kůň klidnou chůzí zdolá přibližně za 5 hodin, a s potřebou jezdce každé dvě hodiny spočinout. V takovém případě je potřeba na tuto vzdálenost minimálně třech odpočívadel s úvazišti, a alespoň jedna ohrada pro odsedlání koně. Výpočet cenové kalkulace bude ve tvaru:

$$20000 + (3 \times 4000) + (3 \times 10000) + 20000 = 82000 \text{ Kč}$$

Minimální náklady projektu, které byly vypočítány z průměrných nákladů na 20 kilometrů trasy, minimálních nákladů na tři úvaziště, na tři odpočívadla a jednu ohradu o průměru 8 metrů, by tedy v tomto případě vyšly na 82 000,- Kč, což splňuje podmínku minimálních výdajů (50 000,- Kč) pro získání dotace z Programu rozvoje venkova.

6.3. Přípravy v terénu

Jak tvrdí Andrlová (2008, s. 35), „pro efektivně využitelnou stezku je nutné vybrat dostatečně pevný, avšak pružný terén.“ Jinak by se v průběhu času zhoršovala její kvalita.

V České republice se k vytyčování jezdeckých tras přistupuje stejným způsobem jako ke stezkám pěším.

⁴⁹ HYJÉ – koně Zlínského kraje. *Vzdělávání v oblasti hipoturistiky*. [online]
Dostupné z <www.hyje.cz/hyje/21143/element/139794/download>. [cit. 2013-03-20]

Pojmenování je důležitým faktorem. V rámci propagace je důležité zvolit snadno zapamatovatelný, avšak atraktivní název, který si jezdci a turisté oblíbí. V názvu je tradičně uváděna oblast, kterou stezka prochází; případně historická či přírodní zajímavost, kolem níž trasa povede.

Značení je zásadně obousměrné ve výšce přibližně 180 cm. V případě souběhu trasy s jinou stezkou pak ve výšce 10 cm nad každou pěší či lyžařskou značku a 20 cm pod každou cykloturistickou značkou. Oficiálně schválené značení jezdeckých tras má podobu bílého čtverce o rozměrech 10 x 10 cm s centrálně orientovaným kruhem o průměru 6 cm barevně odpovídající jezdecké trase. Značka se vzhledem k trase cesty umísťuje jako čelní, přeponová, boční nebo rohová. Požadavky na značení jsou upraveny normou ČSN 01 8025: Turistické značení.

Barva trasy a její číslo. Dle platného systému KČT jsou červeně značeny severojižní a západovýchodní tranzit (páteřní trasy). Vedlejší větve tranzitů jsou značeny modře. Stezky na regionální a místní úrovni mají barvu zelenou a žlutou. Je proto důležité správně určit úroveň nové stezky a adekvátně ji barevně označit tak, aby zapadala do již existující sítě tras.

Po určení barvy trasy se nové stezce uděluje celostátně platné třímístné evidenční číslo odpovídající příslušné barvě. Červené trasy spadají pod označení č. 101 – 299, modré trasy pod č. 301 – 499, zelené trasy pod č. 501 – 699 a žlutým trasám přísluší č. 701 – 899.⁵⁰

Označení stupně obtížnosti terénu se značí číselným kódem ve formě arabské číslice. Pro rozčlenění podkladu terénu jsou naopak použita velká písmena A, B a C.⁵¹

0	Velmi lehký terén	představuje terén jízdního či kolbiště, např. pastvinu, písčnou pláž apod.
1	Lehký terén	je rovina s minimálními požadavky na vedení koně.
2	Středně těžký terén	je zvlněný terén s občasnými kratšími výstupy a sestupy v prostředí, které vyžaduje zvýšené nároky na vedení koně.
3	Těžký terén	zahrnuje dlouhé, strmé výstupy a sestupy, kdy je třeba dobrého jezdce.

⁵⁰ HYJÉ – koně Zlínského kraje. *Vzdělávání v oblasti hipoturistiky*. [online] Dostupné z <www.hyje.cz/hyje/21143/element/139794/download>. [cit. 2013-03-20]

⁵¹ HOLLÝ, Karol. *Jezdecká turistika*. Ostrava: Montanex, 2003. ISBN 80-7225-104-X.

4	Velmi těžký terén	prudké výstupy, sestupy a srázy, které je možné absolvovat jen s koněm na ruce. Požadavek na dokonalé ovládnutí koně.
5	Nesjízdný terén	zahrnuje lavičky, mostky, schody, žebříky aj.
A	Dobrý podklad	je pružný. Je možno po něm bez omezení cválat.
B	Střední podklad	tvrdší nebo hrubší terén, po kterém je možno bez problémů klusat, ale cválat jen kratší čas.
C	Špatný podklad	tvrdý nebo bažinatý terén, nevhodný pro cval, klus omezeně. Častá nutnost vedení koně na ruce.

Tab. 5.3.1. Stupně obtížnosti terénu. (Hollý, 2003, s. 20)

Všechny informace o barvě trasy, délce a obtížnosti jsou po schválení KČT tištěny do jezdeckých map. Je ovšem nutno říci, že vznik značené jezdecké stezky neslouží jako striktní krok k užívání. Jezdec ke svému pohybu může využívat veškerá území, kde to legislativa nezakazuje.

6.4. Doporučení vhodné oblasti

Pro zavedení nové jezdecké trasy bych zvolila oblast Vizovicka, jelikož se zde nachází poměrně velké množství jezdeckých zařízení (viz. Příloha E), kolem kterých nevede žádná z hipostezek (viz. Příloha A). Dalším podnětem pro tuto oblast je existence místní akční skupiny MAS Vizovicko – Slušovicko, která se při dotazu ohledně financí vyjádřila, že „v případě žádosti některého z jezdeckých zařízení o pomoc při dotování projektu o jezdecké stezky bude tomuto zařízení nápomocná ve shánění finančních prostředků.“

6.5. Terénní šetření

Za účelem získání informací o podmínkách a předpokladech vzniku nové trasy bylo v rámci tvorby teoretického projektu provedeno interview s panem Antonínem Nevřivou, majitelem Ranche Nevada na Smrad'avce, a provozovatelem jezdeckého okruhu Nevada. Použita byla metoda strukturovaného rozhovoru s otevřenými otázkami. Rozhovor se sestával z řady pečlivě formulovaných otázek, na něž měl dotazovaný odpovědět. Obsah interview se týkal nákladů a výnosů stáje, požadavků a předpokladů ohledně vzniku nové jezdecké trasy, a také podmínek, které je nutno splnit pro oficiální uvedení stezky do registru.

Interpretace odpovědí

Otázka č. 1 - Co Vás vedlo k tomu, abyste zdejší jezdeckou trasu nechal zapsat do registru jako oficiální hipostezku, neboli "Jezdecký okruh Nevada"?

„Byl to především ten fakt, že je naše stáj jedním ze členů a zakladatelů obecně prospěšné společnosti Hyjé. A v rámci programu nám pro tyto účely byly přislíbeny finanční prostředky.“

Otázka č. 2 - Museli jste splnit nějaké požadavky při registrování trasy?

„Tak samozřejmě. Nejprve jsme museli podstoupit kurz značkáření, kde jsme se učili, jak tu trasu vlastně správně zaznačit a zakreslit v krajině. Potom proběhla konzultace s majiteli soukromých pozemků o svolení se vstupem. Bylo to pár vlastníků polí a Lesy ČR. Nakonec jsme dali návrh ke schválení KČT.“

Otázka č. 3 – Jaké byly výdaje na vytyčování a vznik trasy?

„Jelikož není trasa moc dlouhá a je vedená především po silnicích, polních a lesních cestách, kde nebyly nutné žádné terénní úpravy, šly výdaje především na prostředky ke značení a vytvoření popisných tabulek, které jsme přibíjeli na stromy. Dohromady to bylo něco okolo 7 500,- Kč.“

Otázka č. 4 – Využil jste na financování dotací?

„Ano, jak už jsem říkal, bylo to z iniciativy o. p. s., která získala dotace z kraje na tyto projekty v rámci plánovacího období.“

Otázka č. 5 – Je údržba hipostezky nyní nějak náročná? Na terénní úpravy nebo finančně?

„Neřekl bych. Do terénu v rámci údržby jedeme jenom v případě, že koním brání v cestě například spadlý strom. Ale to jsou výjimečné případy. A finančně? Zatím jsme do stezky nemuseli investovat žádné markantní částky. Značení proběhlo před dvěma lety, takže barva pořád drží.“

Otázka č. 6 – Je nutné, aby měla stezka určeného správce?

„Protože bylo vytyčování realizováno jako projekt, musel za něj být někdo zodpovědný. V tomto případě jsem to byl já.“

Otázka č. 7 – Projevilo se zapsání trasy do registru zvýšením návštěvníků?

„Ježdění je sezónní záležitost. Přes léto tady máme zájemců o vyjížděky hromady, v zimě je to slabší. Každým rokem k nám jezdí noví a noví návštěvníci, tak tedy doufáme, že to bylo kvůli tomu. Co můžu označit za raritu, byla opakovaná návštěva turistů z Holandska, kteří nás našli na internetu a byli z vyjížděk Chřiby naprosto unešeni. U nich je prý takové ježdění skoro nemožné. Problémy mají především se soukromými pozemky, takže jezdí jen v rámci jezdeckých komplexů, kde se jezdecktí nadšenci sdružují.“

Otázka č. 8 – Existují tendence v rozšiřování tras z Vaší strany?

„Určitě máme v okolí i spoustu tras, které využíváme, avšak nejsou zapsány v registru oficiálních hipostezek. Je to tím, že turisté mají zájem většinou absolvovat jen základní hodinový až dvouhodinový okruh. Delší putování už je náročné a na takové se vydáváme pouze při zvláštních příležitostech, kdy využíváme těch neoficiálních tras.“

Otázka č. 9 – Spolupracujete s nějakou stájí?

„Bohužel v blízkém okolí žádnou stáj, se kterou bychom mohli spolupracovat v rámci napojení, nemáme. Ranch je v takové odlehle oblasti. Ale co se týče jezdeckých událostí, tak jezdíme například do Stáje Zikmundov (Dvorek u Koryčan), kam jsme pravidelně zváni na soutěže, exhibice apod.“

Otázka č. 10 – A v čem spočívají výhody této spolupráce?

„Většinou si domlouváme vzájemně nové turisty.“

Otázka č. 11 – Teď něco z ekonomické stránky. Jak nákladná je jezdecká turistika ve Zlínském kraji?

„To se těžko určuje. Ceny každý rok padají a zase se zvedají. Když se zaměřím na náklady na jednoho koně, tak ten mě stojí přibližně 3 000,- Kč za měsíc. Koní je ve stáji okolo čtyřiceti. Ale určitě to není fixní částka. Co se týče příjmů z turistů, tak jedna vyjížděka vyjde přibližně na 200,- Kč a trvá asi hodinu a půl. Těch turistů máme v hlavní sezóně duben-září až 25 denně, především o víkendech. V zimě je to ovšem zase slabší kvůli počasí. Ale myslím, že to tak má většina stájí v okolí, i co se ceny týče.“

Tzn.: Náklady na všechny koně jsou přibližně **120 000 Kč měsíčně**. Maximální výnos z vyjížděk v hlavní sezóně může být **5 000,- Kč za den**. S ohledem pouze na víkendy

v sezóně duben až říjen, kterých je 24 (což je 48 dnů), je **příjem asi 240 000,- Kč**. Může se zdát, že výnosy převyšují náklady až o 100%, ovšem výpočty sloužící k přesvědčení o prosperitě hipoturismu jsou jen velice orientační. Pracují s **fixním počtem turistů a fixními částkami**. Navíc je za náklady považován pouze výdaj na koně (krmení, podestýlka). S cenami za energie a jinými výdaji se nepočítá. Tudiž profit není tak jednoznačný, jak se může zdát, což potvrzuje také pan Antonín Nevřiva.

Otázka č. 12 – V čem tedy vidíte přednosti jezdecké turistiky pro kraj?

„Tak v první řadě je to jistě finanční stránka. Hipoturismus je jedním z nejatraktivnějších druhů cestovního ruchu a myslím, že díky němu může do kraje zavítat více návštěvníků. Pokud by se rozhodl kraj investovat do tohoto druhu turismu, jistě nebude škodný.“

Otázka č. 13 – A nakonec nevýhody?

„Nevýhody bych viděl spíš k jednotlivým subjektům. Hipoturismus je sice atraktivní a dá se na něm profitovat, ale stejně tak je i rizikový. Ve zkratce, pokud se počáteční finance špatně investují, už je nikdo nikdy neuvidí zpátky. A tady to platí dvojnásob. Návrát investic je dlouhodobou záležitostí a ne každý je schopný do té doby existovat.“

7. ZÁVĚR

V rámci hodnocení infrastruktury jsem se zabývala nejprve studiem geografického rozmístění jezdeckých zařízení, z kterého vyplynulo, že nejvíce frekventovanou oblastí kraje je Kroměřížsko, kde se vyskytuje hustá síť stájí a jiných jezdeckých komplexů. Dále jsem věnovala pozornost několika jezdeckým zařízením, která jsem hodnotila z pohledu vybavenosti, množství nabízených služeb či cenové dostupnosti. Na začátek bych uvedla zjištění, že jezdecká turistika nemůže podléhat přílišné diverzitě, co se týče vybavení stájí a přilehlých areálů z toho důvodu, jelikož kůň, jako živý tvor, má jisté potřeby a nároky, co se týče krmení, ustájení a celkové péče. Proto všechna tato hodnocená kritéria vyšla v konečném efektu téměř s totožným pozitivním výsledkem. Rozdílnost jsem tedy vyhledávala v repertoáru nabízených služeb. V závěru studie bylo patrné, že jsou jezdecká zařízení značně různorodá. I přesto je však jezdecká turistika jako taková v kraji na velmi dobré úrovni a poskytuje zájemcům o tento druh turismu kvalitní služby v podobě nezapomenutelných zážitků. Některá zařízení se věnují striktně jen výcviku, ať jezdců či koní - např. Ranch Lucky Valley ve westernovém stylu nebo Farma v Horním Němčí trénující dostihové koně; další poskytují zapůjčení koní, vyjížděky s průvodcem po okolí nebo dokonce ubytování a stravu, příkladem známý Ranč Kostelany či jezdecká stáj Al-kham-sa ve Zlámance; jiná naopak pořádají různé tematické pobyty nejen pro děti – středisko Ikaria a Hucul Club. Stáj od stáje se liší úrovní poskytovaných služeb, a tím pádem také cenovou relací. Ustájení v kraji se pohybuje v cenovém rozpětí 80 – 200,- Kč/ den, při čemž vyšší cena sebou nese výhody většího komfortu, jako například vyhřívání napáječek či možnosti využití mycích boxů a osvětlených jezdeckých hal. Další čteně využívanou službou je zapůjčení koně na vyjížděky, které se pohybuje v rozmezí 250 – 450,- Kč/ hod., kde jako nejlevnější zařízení z hodnocení vyšly Ranch Nevada a Hucul Club ve Francově Lhotě.

V rámci daného tématu jsem hodnotila také šest oficiálních hipostezek Zlínského kraje. Cílem bylo zhodnotit především charakter a stav hipostezek. Na základě studovaných podkladů a informací podaných správci jednotlivých okruhů mohu konstatovat, že jsou všechny hipostezky, co se stavu a údržby týče, ve velmi dobrém stavu. Na základě dedukce bych tento fakt svedla na snahu o udržení spokojenosti a bezpečnosti uživatelů. Pokud jde o charakter jednotlivých hipostezek, nachází se na území Zlínského kraje trasy vhodné jak pro jezdce, kteří s koňskou turistikou nemají tolik zkušeností. Jako například okruh okolo penzionu Hradisko nebo trasa vedená Chřibskými lesy v okolí ranče Nevada, které jsou svou

délkou a nenáročným terénem ideálním místem pro zaježdění nezkušených jezdců. Tak trasy ideální pro náročnější jízdu, konkrétně trasy skrz Hřiběcí hory a Moštěnku nebo také Zlínský okruh. Ovšem počet oficiálních tras v poměru s počtem jezdeckých zařízení je žalostně nízký. A tím není potenciál Zlínského kraje naplno využit.

Proto jsem v konečné fázi práce uvedla teoretický návrh vzniku nové jezdecké trasy se všemi legislativními předpoklady, možnostmi dotování a jinými podmínkami včetně navržení oblasti zavedení nové hipostezky. Za ideální území pro zavedení nové hipostezky shledávám oblast Vizovicka, kde se, dle mého názoru, nachází řada perspektivních jezdeckých zařízení s absencí jakékoliv oficiální jezdecké trasy. Ze strany jezdeckých zařízení se k návrhu vyjádřil například Ranch Lucky Valley, vedený manželi Julinovými, který o napojení na novou potenciální hipostezku projevil velký zájem. Na území kraje taktéž působí místní akční skupina, která se rovněž pozitivně vyjádřila v tom smyslu, že v případě zájmu některé z okolních stájí, nabídne této výpomoc při shánění finančních dotací. Vznikem nové trasy v doporučené oblasti by došlo k rozšíření infrastruktury, potencionálnímu přílivu nových uživatelů a tím také zvýšení příjmů. Z toho důvodu si myslím, že by výsledky studie zahrnuté v této práci mohly být podnětným impulsem k uskutečnění tohoto návrhu, jehož realizace by byla zajisté perspektivním krokem jak pro zúčastněná jezdecká zařízení, tak pro samotný kraj. Cíle tímto považuji za splněné.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Knižní zdroje

- ANDRLOVÁ, Milena. *Na koni křížem krážem po Česku*. Praha: Fragment, 2008. ISBN 978-80-253-0569-0.
- HENDL, Jan. *Kvalitativní výzkum*. Praha: Portál, 2005. ISBN 80-7367-040-2.
- HOLLÝ, Karol. *Jezdecká turistika*. Ostrava: Montanex, 2003. ISBN 80-7225-104-X.
- KRUNTOVÁ, Marie. *Soubor cviků na zpevnění jezdeckého sedu*. Praha: MAC, 2011. ISBN 978-80-86783-45-1.
- PALATKOVÁ, Monika. *Marketingová strategie destinace cestovního ruchu*. Praha: Grada Publishing, 2006. ISBN 80-247-1014-5.
- PÁSKOVÁ, Martina. *Udržitelnost rozvoje cestovního ruchu*. Hradec Králové : Gaudeamus, 2008. ISBN 978-80-7041-658.
- POUROVÁ, Marie. *Marketing a management venkovského cestovního ruchu*. Praha: Vysoká škola cestovního ruchu a teritoriálních studií, 2010. ISBN 978-80-254-7787-8.
- ZELENKA, Josef a Martina PÁSKOVÁ. *Výkladový slovník cestovního ruchu*, 2.vyd. Praha: Linde Praha, 2012. ISBN 978-80-7201-880-2.

Internetové zdroje

- ABZ SLOVNÍK CIZÍCH SLOV. [online] Dostupné z www.slovník-cizich-slov.abz.cz
- ČESKÁ JEZDECKÁ FEDERACE. [online] Dostupné z www.cjf.cz
- ČESKÁ JEZDECKÁ FEDERACE – ZLÍNSKÁ OBLAST. [online] Dostupné z www.zocjf.cz
- ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. [online] Dostupné z www.czso.cz
- DVŮR U KŘÍŽA. [online] Dostupné z www.dvurukriza.kvalitne.cz
- ENCYKLOPEDIE – ZLÍNSKÝ KRAJ. [online] Dostupné z www.zlinsky.kraj.cz
- HYJÉ – koně Zlínského kraje. [online] Dostupné z www.hyje.cz
- HIPOCENTRUM KORYČANY. [online] Dostupné z www.hipo.cz
- JEZDECKÝ KLUB, o.s. RADKOVA LHOTA. [online] Dostupné z www.jkosrl.wbs.cz
- KLUB ČESKÝCH TURISTŮ. [online] Dostupné z www.kct.cz
- MAS HŘÍBECÍ HORY. [online] Dostupné z www.hribecihory.cz
- MAS PARTNERSTVÍ MOŠTĚNKA. [online] Dostupné z www.mas-mostenka.cz
- MAS VIZOVICKO – SLUŠOVICKO. [online] Dostupné z www.masvas.cz
- MINISTERSTVO DOPRAVY. [online] Dostupné z www.mdcz.cz

MINISTERSTVO SPRAVEDLNOSTI. [online] Dostupné z www.justice.cz
MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ. [online] Dostupné z www.eagri.cz
MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ. [online] Dostupné z www.mzp.cz
PENZION HRADISKO. [online] Dostupné z www.hradisko.cz
PORTÁL OBCE VYSOKÉ POLE. [online] Dostupné z www.vysokepole.cz
PORTÁL FONDŮ EVROPSKÉ UNIE. [online] Dostupné z www.fondyeu.eu
RANCH NEVADA. [online] Dostupné z www.ranch-nevada.cz
SBÍRKA ZÁKONŮ. [online] Dostupné z www.sbirkazakonu.info
STÁTNÍ ZEMĚDĚLSKÝ INTERVENČNÍ FOND. [online] Dostupné z www.szif.cz
STRANA ZELENÝCH: IVAN RYNDA. [online] Dostupné z www.rynda.zeleni.cz

SEZNAM ZKRATEK

- 2L - dvě lůžka
- CR - cestovní ruch
- ČJF - Česká jezdecká federace
- CHKO - chráněná krajinná oblast
- JK - jezdecký klub
- JS - jezdecká stáj
- JSS - jezdecké sportovní středisko
- JŠ - jezdecká škola
- SS - sportovní stáj
- KČT - Klub českých turistů
- MAS - místní akční skupina
- MMR - Ministerstvo pro místní rozvoj
- PRV - Program pro rozvoj venkova
- ROP - Regionální operační program

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- беру на ве́доміі, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, diplomovou (bakalářskou) práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Uherském Hradišti dne 10.5.2013

Nesákalová Věroslava

podpis studenta

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha A – Mapa rozmístění jezdeckých okruhů ve Zlínském kraji	[s. 1]
Příloha B – Dotazník	[s. 2]
Příloha C – Jednotlivé jezdecké okruhy Zlínského kraje	[s. 4]
Příloha D – Seznam registrovaných jezdeckých zařízení Zlínského kraje	[s. 8]
Příloha E – Rozmístění jezdeckých zařízení ve Zlínském kraji	[s. 10]